JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A°. 1858. Woensdag, 27 October. N°. 86.

HOOFD-BUREAU: Te Batavia bij H. M. VAN DORP; te Samarang bij DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te Soerabaija bij E. FUHRI & Co. en voor Nederland bij J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te Amsterdam.

Prijs der half jaar voor *Batavia* .... f 12,50.
„ „ „ „ *Java* .... „ 15,—.
„ „ „ „ *Buitenbezittingen* .... „ 17,50.
„ „ „ „ *Nederland* .... „ 22,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven **franco**.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor ghetijde.

De prijs der **Advertentiën** is **50** cents voor de Vijf woorde
Bij eerste of meerdere herhaling **25** „ „ „ „
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behoort een
BIJVOEGSEL.

Koninklijk besluit van den 3den September 1858, no. 18, benoemd tot generaal-majoor bij het leger in Nederlandsch Indië Z. K. H. *Willem Nicolaas Alexander Frederik Karel Hendrik Prins van Oranje*, kolonel à la suite van het wapen der infanterie van genoemd leger, met magtiging, om de uniform te dragen van het wapen der infanterie van gemeld leger.

Koninklijk besluit van den 2den Augustus 1858, no. 83, de civiele ingenieurs *A. F. van Haastert* en *C. W. Eekhout* benoemd, tot aspirant ingenieurs van den waterstaat en 's lands burgerlijke openbare werken in Nederlandsch-Indië.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Op verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de ambtenaar op wachtgeld *J. H. Sleebos*, laatst commies op het residentie-kantoor te Probolingo.

Bij den Raad van Justitie te Batavia.

Uit hunne betrekking, de leden van dien raad mr. *F. B. van Leeuwen* en mr. *C. J. van Haastert*.

Benoemd:

Tot leden, het lid in den raad van justitie te Soerabaija mr. *F. Essers* en het lid in den raad van justitie te Samarang mr. *C. W. H. van Schelle*.

Tot griffier bij de regtbank van omgang in de derde afdeeling van Java, de substituut-griffier bij den raad van justitie te Samarang mr. *Chs. J. Taunij*.

Tot substituut-griffier bij den raad van justitie te Samarang, de ambtenaar der eerste klasse voor de dienst in Nederlandsch-Indië mr. *H. B. van Davelaar*.

Tot directeur van financien, *J. W. C. Diepenheim*, thans met de waarneming met die betrekking belast.

Tot waarnemend inspecteur van het boschwezen in Nederlandsch-Indië, de luitenant-ter-zee der eerste klasse, ter beschikking van den directeur der cultures, *J. H. G. Jordens*.

Tot resident te Koepang (Timor), *E. J. W. Neirinckx*, thans die betrekking waarnemende.

Bij de Directie der Burgerlijke Openbare Werken.

Tot hoofdcommies, de tweede commies bij die directie *F. W. Lotjens*.

Tot tweeden commies, de derde commies op het residentiekantoor te Tjiandjoer (Preanger Regentschappen), *E. D. C. Philips*.

Bij de Algemeene Rekenkamer.

Tot hoofdcommies, de eerste commies bij dat collegie *L. G. A.* [illegible]

Tot eersten commies, de tweede commies bij dat collegie *W. A.* [illegible]

Tot tweeden commies, de derde commies bij dat collegie *P. H.* [illegible]

Tot derden commies, de tijdelijk buitengewone klerk bij dat collegie *G. E. J. van den Bossche*.

ADVERTENTIEN.

Postkantoor.

De directeur der posterijen te Batavia maakt bekend, dat Zaturdag 30 dezer, postpakketten zullen worden gesloten voor [illegible] per *Alida Maria*, kapt. *J. de Vries*.

De daarvoor bestemde brieven kunnen dien dag worden bezorgd tot [illegible] te Weltevreden, tot 4 uur in de stad.

Landmail van November.

De directeur der posterijen te Batavia herinnert bij deze belanghebbenden, dat de 1ste mail-stoomer in November, den 9den zal vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden zullen worden gesloten op Maandag den 8sten November aanstaande:

a. des avonds te 8 uren voor Europa, Britsch-Indië, China, enz.
b. des middags ten 1 ure, die voor Banka, Palembang, Billiton en Riouw.

De resident van Soerabaija brengt bij deze ter kennis van belanghebbenden, dat op Woensdag den 17den November aanstaande, te Grissee, voor rekening van den lande, in het openbaar zullen worden verkocht, 959 stuks verschillende voor 's lands dienst afgekeurde houtwerken, afkomstig van het door het gouvernement met den heer *van Roijen* gesloten contract.

De hoofd-ingenieur, chef van de 4de waterstaatsafdeeling, maakt bij deze bekend, dat op Zaturdag den 20sten November 1858, des morgens te 9 uren, ten zijnen kantore, eene openbare uitbesteding zal worden gehouden wegens het bouwen eener nieuwe school-onderwijzerswoning te Grissee, waarvan bestek en voorwaarden ten gemelden burele ter inzage liggen voor belanghebbenden.

De resident van Pasoeroean brengt ter kennisse van belanghebbenden, dat ingevolge het reglement van uitbesteding (staatsblad 1829 no. 67) door hem op Zaturdag den 20sten November 1858, in den dalem van den regent van Pasoeroean, onder nadere goedkeuring van het gouvernement, publiek zal worden uitbesteed het inrigten van een van het gouvernement toebehoorend perceel, bij het register der verponding sub no. 29 geregistreerd, tot een inlandsch ziekengesticht, en het aanmaken van 40 stuks djattiehouten ziekenkribben.

De resident van Madioen maakt bij deze bekend, dat op Woensdag den 24sten November 1858, te Madioen, voor rekening van den lande, openbaar zullen worden verkocht [illegible] djattiebalken, van 4 tot 8 Nederlandsche ellen lengte, en 16 tot 31 Nederlandsche duimen dikte.

De resident van Banka maakt bij deze bekend, dat op Maandag den 15den November 1858, des morgens te 9 uren, ten zijnen kantore, overeenkomstig het reglement op het houden van uitbestedingen (staatsblad 1829 no. 67), eene openbare uitbesteding zal worden gehouden wegens het daarstellen te Blinjoe van:
a. een rijstpakhuis,
b. een zoutverkooppakhuis,
c. een materialen en provisiepakhuis.

VENDUTIEN.

Op Donderdag, 28 October, voor het woonhuis van den weled. heer *J. Schmidt*, op Rijswijk, door *Cassalette* & Co.

en

Voor het commissiehuis van *John Pryce* & Co.

Op Vrijdag, 29 October, voor het woonhuis van den weled. heer *C. F. E. Schwabe*, in gang Pool, door *Cassalette* & Co.

en

Voor het commissiehuis van *Abeelen, Dennison* & *Co*.

Op Maandag, 1 November, aan den kleinen Boom, door *Buijs, Jacobsen* & Co.

Op Dingsdag, den 2 November, op 's lands werf, door *John Pryce* & Co.

en

Op het Plein der Javasche Bank, door *van Slooten, Morgan* & *Co*.

Op Zaturdag, den 18 December, door den deurwaarder bij den raad van justitie te Batavia, in het lokaal der Beurs.

Oproeping van Crediteuren.

In de Javasche Courant van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in den navolgenden boedel.

Door de executeuren van wijlen *William Dennison*.

Aangekomen Vreemdelingen.

van den 23 tot en met den 26 October 1858.

MARINE HOTEL. R. Keijzer, van Batavia. — R. P. Haasnoot, van Soerabaija. — Baron v. d. Bugaㄴche, van Idem. — J. A. Schreiner, van Meester Cornelis. — J. C. Berck en Echtgenoot, van Samarang. — P. H. Hasewinckel, van Idem. — H. D. van Wijck, van Idem. — W. Edward en Echtgenoot, van Melbourne. — J. Kroon, van Batavia. — J. C. van de Pol, van Samarang. — Kroesse, van Soerabaija.

HOTEL WILLEM II. W. La Grand, van Onrust. — J. W. A. Kooijmans, van Meester Cornelis. — Goudswaard en Echtgenoot, van Onrust. — Sobels, van de Reede. — Muntendam, van Onrust.

HOTEL DES INDES. P. Krokevied, van Buitenzorg. — M. S. Dupuij, van Soerabaija. — C. C. L. Weijs, van Idem. — Mr. W. B. Bergsma, van Samarang. — T. Roell, van de Reede. — A. J. Campbell, van Bandong. — J. Jebebree Moens, van de Reede. — A. Baumert, van Idem. — J. L. Croone, van Bandong. — J. Roell, van de Reede. — D. L. Scott, van Bandong. — S. G. Hanthuis, van Idem. — D. Haldevin, van Idem. — Ch. Cissot, van Singapore. — A. Cissot, van Idem. — S. Zijöll, van Cheribon. — W. Morgan, van Idem. — Oleyboon Ds., van Soerabaija. — P. Pas, van Idem. — J. H. Hackman, van Idem. — de Groot, van Buitenzorg. — Schoster, van Idem. — E. Vue, van Samarang. — L. Berg, van Soerabaija.

HOTEL DER NEDERLANDEN. J. B. Koster, van de Reede. — H. L. G. Ledeboer, van Rotterdam. — G. C. Fisscher, van Nieuwediep. — C. C. Rapp, van Texel. — Idenburg, van de Reede. — D. Grevelink Jr., van Idem. — Hanssen Jr., van Idem.

JAVA HOTEL. J. Schmidt en Familie, van Batavia. — E. Bergstedt, van Rangoon. — L. W. E. Bruigom, van Samarang. — J. Bik, van Nieuwediep. — P. P. Hoogland, van Samarang.

Vertrekkende Personen.

W. H. van Oven. — *G. A. Albrecht.*

Advertentiën.

Getrouwd:

J. H. E. BRUNO
en
E. C. VAN GUYLIK.

AMSTERDAM, den 12 *Augustus* 1858. (3127)

Getrouwd.

O. M. ROBBERTS VAN SON
met
MARIE SCHADEE

ROTTERDAM, 2 *September* 1858.
Eenige kennisgave. (3146)

Getrouwd.

CONSTANT GERARD HEIJLIGERS
Kapitein der Infanterie
met
MINETTA MARIA CROES.

SAMARANG den 16 October 1858.
Eenige kennisgave. (3153)

Getrouwd:

JOHAN EDUARD THOMAS
met
EMMA HELENA SUSANNA POELMAN.

BATAVIA, *den* 23*sten* *October* 1858. (3148)

Bevallen van een' ZOON, *C. G. E. Lens, Bischoff*.
SAMARANG 5 *October* 1858. (3150)

De misdaad der ouders zal bezocht worden aan de kinderen tot in het derde en vierde lid!

EENE GESCHIEDKUNDIGE NOVELLE. (*vervolg.*)

Ontroerd zonk de grijsaard aan hare voeten, kuste den zoom van haar kleed en zeide plegtig: »gezegend zij de drempel, waarover gij binnenkwaamt, gezegend mijn oog, dat u mogt aanschouwen, u, die voor het geloof zoo veel geleden hebt."

»Zijt gij van de getrouwheid uws knechts wel zeker?" vroeg de koningin.

»Hij is wel baatzuchtig, maar ik betrapte hem toch nooit op eene slechte daad; zijne woorden zijn erger dan zijn hart.

De koningin bleef het antwoord schuldig, want zij hoorde eenig gedruisch aan het venster, dat op een [illegible] uitzag.

Haastig keerde de priester zich om en vraagde: »wat doet gij daar *Jan*? gij zoudt immers naar den hooi en gaan?"

»Ik zocht de bijl," antwoordde deze en ging eindelijk. De koningin sloeg het oog vragend op den priester. De grijsaard, wiens kinderlijk vertrouwen begon te wankelen, hernam: ik zal hem trachten te verwijderen. Vervolgens riep hij den knecht na: »gij zult den wagen voor den nacht niet kunnen brengen, het is derhalve beter, dat gij hem in de houtloods zet, die maar weinig schreden van den hollen weg gelegen is; houd er dan de wacht bij, tot dat de morgen aanbreekt."

»Zoo als gij wilt," bromde de knecht en vervolgde zijn weg.

De grijsaard grendelde de deur en sprak bemoedigend: »nu zijt gij voorshands veilig. Zoodra echter de morgen graauwt, breng ik u naar *Exeter*. Ik heb daar eene vrome zuster wonen, in wier huis gij eene veilige schuilplaats zult vinden. Begeef u thans met uwe dame ter ruste, ik zal bij mijn getijboek de wacht houden en u in tijds wekken."

De waarschuwing.

De grijsaard had meer beloofd, dan hij op zijn hoogen leeftijd kon nakomen; zijn hoofd was over het getijboek heen gezonken en eene ligte sluimering look zijne oogleden. Ook de vermoeide vrouwen waren in slaap gedompeld, toen aan een der vensters werd getikt en eene stem dringend riep: »*Maria! Maria!* ontwaak! het verraad naakt! vlugt oogenblikkelijk, zoo gij uw leven lief hebt, want weldra zal het te laat zijn!"

Maria rigtte zich slaapdronken op; zij dacht door een akeligen droom te zijn wakker geschud, toen andermaal de stem riep: »vlugt, *Maria!* vlugt, voor dat het te laat is!"

Maria wendde zich naar de koningin, die mede ontwaakt was en zeide smeekend: »laat ons deze stem gelooven en vlugten."

De koningin scheen hevig ontroerd en vraagde met bevende stem: »*Maria*, kent gij die stem?"

»Ik ken haar, wij kunnen haar vertrouwen."

»Haar vertrouwen, zal ik die stem vertrouwen, die stem, die het geluk en de tevredenheid aan mijn hart, het gevoel en het mededoogen aan mijn ziel ontroofde?"

Inmiddels was de oude priester ontwaakt. »Hebt gij de waarschuwing gehoord? riep hij; »laten wij ons haar ten nutte maken en terstond van hier vlugten."

Maar de koningin schudde het hoofd en antwoordde: die waarschuwing kan, mag ik niet gelooven."

Maria viel haar te voet en riep smeekend: »bij de getrouwheid, die ik u altijd bewees, bij ons heilig geloof, bezweer ik u de stem is te vertrouwen. Voor mijn eigen hart kan ik u niet geruster, niet vaster instaan, dan voor haar."

Verbaasd hief de koningin *Maria* op: »ik wil de getrouwheid," zeide zij, »die gij mij sedert zoovele jaren betoondet, niet onvergolden laten; ik zal u volgen, zij het dan ook tegen mijn wensch."

Zij verlieten de hut en begaven zich in de duisternis op weg. Weldra vernamen zij in de verte wapengedruisch, dat met spoed scheen te naderen. De priester trok de vlugtelingen in het digtste van het woud; hier gingen zij op een ongebaanden weg door heggen en struiken, langs

Bevallen van eenen ZOON, *M. T. C. Smit, geb. Bouwer.*
SOERABAYA, 15 *October* 1858. (3107)

Bevallen van een' ZOON. *H. E. Immink, van Battam.*
BUITENZORG. *den* 24 *October* 1858. (3143)

Bevallen van eenen ZOON, *M. E. Bergamin, van Leeuwen.*
BATAVIA, 20 *October* 1858. (3094)

Bevallen van een' Zoon, *M. S. van der Weijde*, echtgenoot van
P. MARGADANT.
BATAVIA, 21 *October* 1858. (3096)

Bevallen van eene DOCHTER, *L. S. Goteling Vinnis*, geboren *Cluwen.*
BATAVIA, 24 October 1858.
Eenige kennisgave. (3134)

Heden overleed, na een smartelijk lijden, onze jongste zoon *George Eduard Gerard.*
PLOEMBAN J. J. C. HENCKEL.
15 October 1858. J. P. T. HENCKEL,
(3135) *Gallas*

Ons eenigst kind *Susanna Margaretha Cornelia*, werd ons heden door den dood ontrukt.
W. A. JELLINGHAUS.
(3140) M. W. JELLINGHAUS, *Perié.*
SITOBONDO (BEZOEKIE) 17 *October* 1858.

Overleden ten huize van Mevrouw **Van Nooten**, Gang Scott, Jufvrouw *Maria Eaton*, in den jeudigen ouderdom van 18 jaren.
BATAVIA, 26 *October* 1858.
Eenige kennisgave. (3162)

VENDUTIE
op Donderdag den 28 October 1858,
voor het Commissiehuis van
John Pryce & Co.
à 4 pCt. Vendusalaris,
van diverse **Lijnwaden**, 17 Balen beschadigde **Drills**, **Goenizakken**, 240 riem best **Propatria papier**, Patjols, **11 gouden Horologien**, een **rood koperen distilleer toestel** met toebehooren, enz.
(3122)

OP DE VENDUTIE
van den **28** October **1858**,
zullen nog worden verkocht:
Diverse Militaire **Kleedingstukken**, **Elefantes**, enz., divers **Keukengereedschap**, ledige **Wijnvaten**, twee ijzeren **Waterpompen** met toebehooren.
ACHT **POSTPAARDEN**
en een fraaije
NEWFOUNDLANDSCHE **HOND.**
(3124) JOHN PRYCE & Co.

OP DE VENDUTIE
van den 28 October 1858,
zullen de Ondergeteekenden verkoopen bij kleine kavelingen:
cc. 230
MARMEREN TAFELBLADEN,
metende van 5 voet × 19 dm. tot 4 vt. 10 dm. × 26 dm., geschikt voor Canapé-, Wasch- en Toilettafels, Consoles, enz., zoomede eenige marmeren Brillen en 6 stel wit marmeren Plinten, Stijlen, Lijsten en Drempels voor deuren.
(3123) JOHN PRYCE & Co.

VENDUTIE
Op Donderdag den **28** October,
wegens vertrek,
voor het woonhuis van den Heer J. Schmidt op Rijswijk,
DOOR
CASSALETTE & Co.,
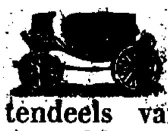
van Wagens, Paarden, Tuigen en 1 Bendie met engelsche Veeren en Oliebussen, keurige en wel onderhouden Meubelen, grootendeels van Mahoniehout, waaronder een Massief Ameublement, eene Piano, Consoles, Speeltafels en eene Secretaire; voorts: Spiegels, Schilderijen, Porceleinen Serviezen, Keukengereedschappen en restant Provisien, benevens Martevanen, Toko-kasten en Bloemen in potten, enz., enz.
Alles op Woensdag 27 October te bezigtigen. (3156)

VENDUTIE
Vrijdag den 29sten October,
eene fraaije collectie uitgezochte
ROZEN,
Mal Maison, Divonshire, Agatha, etc., etc.
eene fraaije Engelsche Tuinspuit,
EN EEN ELEGANT KINDERWAGENTJE.
(3151) ABEELEN, DENNISON EN Co,

VENDUTIE
op Vrijdag den 29 October 1858,
voor het Commissiehuis van
Abeelen Dennison & Co.
van diverse Lijnwaden, Chitzen, Sarongs, Twist, Garen, Beddentijk, IJzeren- en Koperen Deur- en Kast- Sloten, Stellen fijne Tafelmessen, puike Boter, Koolteer, Lijnolie enz. enz. (3120)

OP DE VENDUTIE
van den 29sten,
zal nog verkocht worden:
Een goed gedresseerd
SANDELWOOD **RIJPAARD**
met **ZADEL** en **HOOFDSTEL.**
wegens vertrek. (3142)

VENDUTIE
van Vrijdag bij
ABEELEN, DENNISON & Co.
zal mede worden verkocht:
Een partij fraaije soorten (3145)
HOLLANDSCHE ROZEN.

VENDUTIE
Op Donderdag den 4 November,
voor het Commissiehuis van
CASSALETTE & Co.,
Van diverse Koopmansgoederen, Provisien en Dranken; een factuur keurige Chinesche goederen, waaronder uitgesneden voorwerpen, van Ivoor, Sandelhout, Perle d'amour en Speksteen; Chin: Zijden en linnen Zakdoeken, Schawls, Waaijers, Fiches, Schaak- en Damspelen.
eene partij
CHINESCHE VLOERMATTEN:
verder:
Lampen, Spiegels, Schilderijen, Pleetwerken, Verwkwasten, Lijnwaden, Modeartikelen, Velours d'Utrecht, enz., enz. en voor Rekening van belanghebbenden RF $ $^{478}/_{14}$ 2 kisten inhoudende te zamen
38 ps Inkermonia Rayé.
1 ps. 51 el Glang Java,
30 Katoenen Tapijten, aangebragt per Metalen Kruis, kapt. Zuurdeeg. (3161)

VENDUTIE
Op Vrijdag den 29 October 18
wegens vertrek: voor het woonhuis van den He
C. F. E. Schwabe, in *Gang Pool,*
door
CASSALETTE & Co.,
van Wagens, 4 span goede hardloopende Wa den, eene Bendie zoo goed als nieuw met tuig, Wagentuigen, etc., eene Piano van *Collard*, een massief mahoniehouten Ameu Tafels, Consoles en Waschtafels met marmeren bl Speeltafels, Lampen, Spiegels, Schilderijen, Pe Porcelein-, Glas- en Pleetwerk, benevens eene collectie Bloemen in potten; etc.
Op Woensdag, 27 October te bezigtigen. (31

VENDUTIE
Dingsdag, 2 November 1858,
à 2 pCt. Vendusalaris,
op het plein der Javasche Ba
door
VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.,
van **175** fraaije en groote
BIMANEZE
waaronder verscheidene spannen.

VERKOOP
van
Parijsche en andere Goede
Op Maandag, den 15 November 18
zullen de Ondergeteekenden in een de Lokalen van de Javasche Bank, voor Rek van den Heer *L. Platon*, publiek verko de ondervolgende uit Frankrijk aangebrag goederen, als:
EEN GROOT ASSORTIMENT DIVERSE PROVISIEN IN
Cognac op heele en halve pijpen en in kisten
Roode Wijn op fust en in kisten van 4 doz
Fijne Wijn in kistjes van 4 dozijn, als
Chateau Lafitte, Chateau Margaux, Cha la Rose, Chambertin, Hermitage,
Champagne *Jacquesson & Fils* in kistjes dozijn.
Olijf-Olie, diverse **Likeuren, Absinthe, Ki wasser, Jamaique Rhum, Chocolade,**
VOORTS:
Witte en georneerde porceleinen
EET- EN THEE - SERVIEZE
voor 12, 18, 24 en 36 personen
Fraaije **Vazen, Flacons, Tête-à-Tête's,** beilles en **Jardinières** op voet, **Reis- Toilet - Necessaires, Wandelstokken, Zweepen, Wagenlantaarns, Accordeons, Porte-Monnaies, Portefeuil**
een compleet
BILLARD,
bijzonder fraai **Speelgoed, Post-papie**
Groote Spiegels en groote Gra
in rijk vergulde lijsten;
MEDAILLONS-SCHILDERIJEN,
divers Cristal- en Glaswerk, een factuur Parfu *Societé Hygiènique*, etc.
WIJDERS:
EEN PRACHTIG ASSORTIMENT MODEWA
bestaande uit:
Zijde, Mousseline en Tarlatane Kleedjes, Zijden Mantilles, Kunstbl Dames- en **Kinderhoeden, Handsche Zijden Kousen, Waaijers, Kanten** en
Fransche **Madapollams** in stukken van 70 bijzonder geschikt voor bedlakens, diverse soorte **Pantalons-stof, Heeren** en **Koetsiersh**

---

zaam verder. Toen zij ongeveer 20 minuten hadden afgelegd, werd de duisternis eensklaps door een fellen brand verlicht. Onstelt keken de vlugtelingen om en de oude man zeide met bevende stem: »de snoodaards hebben mijn huis in brand gestoken, hoe kort was het gevaar ons dus reeds nabij!"

Terwijl zij nog toefden, vernamen zij een luid geroep om hulp, met gebeden en vloeken vermengd. De priester wenkte de vrouwen om achter te blijven en sloop behoedzaam naar de plaats, van waar het geroep kwam. De brand verspreidde zulk een licht, dat men in de nabijheid alle voorwerpen duidelijk kon onderscheiden. De oude man keerde spoedig terug, zeggende: »Het is mijn verraderlijke knecht, die ons waarschijnlijk heeft vervolgd en in zijn boosaardigen ijver in het nabij gelegen moeras is geraakt. Zijn leven loopt geen gevaar, maar hij moet den geheelen nacht in zijn benaauwden toestand blijven, want ik kan hem niet helpen, zonder ons zelven prijs te geven."

De veldslag van Marston.

Op de moerassige vlakte van *Marston* stond de legermagt des konings tegenover die van het parlement; hier moest de bloedige strijd beslist worden. Vijftig duizend *Britten* stonden vijandig tegen over elkander, vreeselijk door hun aantal, maar vreeselijker nog door hun onverzoenlijken haat. De veldslag begon in den morgen van 12 Julij en bleef lang onbeslist; wat de eene partij op de eene plaats won, verloor zij weder op de andere. Prins *Robbert*, de ridderlijke, kamp echter van het koningschap, stond tegenover den bloedgierigen Cromwell; na herhaalde aanvallen werd hier de koninklijke ruiterij tot wijken gebragt, en sleepte in hare vlugt het voetvolk mede. Slechts de heldhaftige *New-Castle* week met zijne dappere scharen geen voetstap terug, maar hij en zijne krijgslieden konden alleen de kans des oorlogs niet doen keeren; zij vielen echter als helden, de een naast den ander, en de dooden lagen op het bloedige slagveld, bijna in dezelfde orde, als zij er levend gestaan hadden.

Aan den anderen vleugel streed *Thomas Fairfax*, generaal van het parlement, met even goed gevolg en het gelukte hem spoedig, zich met *Cromwell* te vereenigen.

Doch de koninklijke troepen hadden zich eenige mijlen verder, onder aanvoering van den uitstekenden *Lucas* andermaal verzameld en drongen om den geleden smaad te wreken, met onwederstaanbare woede op de vijandelijke ruiterij in; deze week in wanorde terug en werd door *Lucas* op haar eigen voetvolk geworpen, dat nu door de paarden zijner krijgsmakkers vertrapt of uiteengedreven werd. Hier leed het leger van het Parlement een volkomen nederlaag en de generaal zond snelboden af, om den koning bij *Ca Bridge* en de koningin te *Exete* de overwinning te

Te vroeg boogden zij op de wispeltūrige fort *Cromwell* keerde van de vervolging der vijande hij verslagen en vernietigd had, terug en stond genover *Lucas.* Zij beschouwden elkander eenig genblikken met verbazing; beiden waren overwinn beiden stonden op het van den vijand verme slagveld en toch was er niets beslist en de moest op nieuw aanvangen. Deze tweede selijker, wanhopiger, bloediger dan de eerste werd aan geene vlugt, aan geen terugtogt ge dood moest beslissen en eerst, toen bijkans al de lieden der koninklijke heirmagt waren gesne buiten gevecht gesteld, eerst toen vierde het le het parlement de duur gekochte zege.

De steen van het schavot.

Henrietta Maria had bij de zuster des priesters ee vrije en vreedzame schuilplaats gevonden en wa spoedig van eene dochter bevallen. Den twee morgen na hare bevalling, trad *Maria* aan hare stede en gaf haar een brief van haar gemaal, die bode zoo even had gebragt. Haastig brak de den brief open; bij het lezen begon haar oog te fonke een blos verwde hare wangen, snel rigtte zij hare sponde op. *Maria* legde angstig de handen armen harer vorstin en riep: »wat wilt gij, mijne

..., Zijden Dassen, Vestenstof, fijne ...emden.

...deze goederen zullen voor een ieder te bezigti..., op Zaturdag en Zondag den 13den en 14den ..., terwijl de monsters der Dranken op aan... bekomen zijn bij

Gebrs. ROSELJE en Co.

VENDUTIE.

Op den 1sten November 1858, voor rekening van de Ondergeteekenden ...tie worden gehouden, in het Entrepôt aan ...eine Boom, van de tot nog toe geborgene goederen, uit het gestrande schip *Nicolas Cezard*, bestaande in:

... 125 picols Paarlemoer Schelpen.
... 600 „ Manilla hennip, gedroogd en op nieuw verpakt.
... 500 „ Gom Kopal.

Een partij Sapanhout,
...rleggers, eenig **Bladkoper** en **koperen** ..., **Dekplanken, Masten, Ra's, Wants,** ..., **Klokken,** een compleet **Stuurrad Davids,**

BUIJS, JACOBSEN en Co.

VENDUTIE

...Dingsdag den 2den November 1858.
Op 's Lands Werf
door **JOHN PRYCE & Co.**
diverse afgekeurde scheepsgoederen, waaronder:
... **NED. PONDEN OUD ROODHUIDKOPER**
Zoomede:
Sloepen, 4 Jollen en eene Barkas.

...ntvangen:

Superieure
...ROONLAMPEN,
met 2, 3 en 4 lichten.
Zoomede:
MUUR- EN HANGLAMPEN.
...47) JOHN PRYCE en Co.

HAGEL,
...sorteerd in alle nummers,
ontvingen
VAN RIET & TER GOUW.

...ine Old Pale Sherry,
in Cases of one dozen.
Bij
...) VAN RIET & TER GOUW.

THUNG SIONG KIE.
BUITENZORG
...as Ontvangen: (3128)
..., Tafel-, Muur- en Kantoorlampen, uitmuntend ...en Blikwerk, Bijouterien, Parfumerien, Holland- en Engelsche Provisien, puike Wijnen, enz. (3118)

...as aangebragt:
Versche
PASSAROEANG AARDAPPELEN
Eerste Kwaliteit,
... bij A. M. C. MEJER,
...) *Scheepsleverancier.*

THÉATRE FRANÇAIS DE BATAVIA.
Avec la permission de M. le Résident.
VENDREDI, 29 Octobre 1858.

Abonnement Suspendu.

Au bénéfice de la caisse du Théatre.

LA SIRÈNE,

Opéra-comique en 3 actes, musique *d'Auber.*

AU DEUXIÈME ACTE DÉCOR NOUVEAU.

Messieurs les abonnés qui désirent conserver leurs places marqués, sont priés de le faire savoir le Jeudi avant la représentation chez le directeur gérant, Bazar-Baroe, et le Vendredi depuis 7 heures jusqu'à 8 du matin au contrôle du théâtre, passé ce délai on en disposera en faveur des **non-abonnés.**

L'entrée des coulisses pendant les représentations et repétitions est expressément interdite.

Le Spectacle commencera à 7 heures et demie précises.

Le Directeur-Gérant,
3144). VAN KINSBERGEN.

Fijne Fransche Dames Schoenen,
met en zonder hielen.
Ontpakt bij
(3126) VAN RIET & TER GOUW.

Reçu chez A. PONS,
SLUISBRUG.

Un assortiment de magnifiques Rubans velours écossois, Pompadour et chiné, Coiffures, Fleurs Sorties de Bal en Cachemire, Mantelets noirs, Moiré antique noire à *f* 3,— l'aune, de la Tarlatane imprimée pour robes d'enfants, Crêpe noir, Gants en soie et glacés de Jouvin, pour Dames et Messieurs de la Parfumerie etc. (3103)

Mr. CARTER,
Tandmeester,
kan Batavia, uithoofde van zijne vele bezigheden, vooreerst nog niet verlaten, en is tot nadere bekendmaking alle dagen te spreken.
Hôtel des Indes, Kamer No. 3. (3099)

WAARSCHUWING.
Een ieder wordt gewaarschuwd geen **crediet** te verleenen aan de Chinezen ***Oeij Engliam, Oeij Enghaij, Oeij Engbouw*** en ***Oeij Engkiat,*** allen **minderjarige** kinderen van wijlen den Chinees ***Oeij Tjioseng.*** (3111)

Een gehuwd Man,

Hollander van geboorte, zag zich gaarne als **Administrateur** of **Opziener** bij een landelijk onderneming geplaatst. Hij is bekend met Cultures en omgang met de Inlanders, en kan de beste getuigenissen van geschiktheid en goed gedrag overleggen.
Adres: letter W. bij
3114) G. KOLFF en CO.

Eene Gouvernante,

door toevallige omstandigheden buiten betrekking komende en de beste getuigenissen kunnende produceren van de familien, waar zij thans werkzaam is, zag zich gaarne op nieuw geplaatst. Adres
3113) G. KOLFF en CO.

WORDT TE KOOP GEVRAAGD
een goed gedresseerd
RIJPAARD,
hoog minstens 4 voet.
Te adresseren bij de Boekhandelaren *Lange & Co.*, op Rijswijk. (3149)

Gevraagd:
Vijf of zes duizend gulden,
op eerste hijpotheek tegen 7½ pCt.
(3104) H. A. DES AMORIE VAN DER HOEVEN, q. q.

TE KOOP
EEN
KLAPPERTUIN,
gelegen aan de ***Antjolsche weg.***
Te bevragen bij *Pandel & Stiehaus* en bij *P. Schreuder* te *Buitenzorg.* (3155)

TE KOOP HET **HUIS**
van den heer
G. L. J. van der Hucht
op Kramat, thans bewoond door den heer
D. T. PRYCE.
(3121). JOHN PRYCE en Co,

TE HUUR **Een Huis** in G...g-b...nton... Te bevragen bij
(3109) G. A. ZAKARA.

TE HUUR **Een Huis** op Sawa Besaar.
(3112) A. L. TIETZ.

TE HUUR Tegen 1°. Januarij **Een Huis** op *Noordwijk,* zeer geschikt voor **Toko,** à ***f* 80** 's maands.
(3160) H. A. DES AMORIE VAN DER HOEVEN, q.q.

Daartoe gemagtigd zijnde, maken wij bekend, dat de Heer ***J. A. C. Gerlach,*** te Decima en Nagasacki, een **Handels-** en **Commissiehuis** heeft opgerigt, onder de firma ***Gerlach & Co.,*** waarvan wij als commanditaire Vennooten zullen optreden.
DÜMMLER & CO
Batavia, 26 *October* 1858. (3159)

Bij akte op den 14 October 1858, onder No. 47, voor den ondergeteekenden Notaris en getuigen verleden, is de alhier bestaan hebbende firma *Louran & van Walchren,* gerekend van den 1sten dezer maand October ontbonden, terwijl dat de gewezene De lgenooten, de Heeren *Johan Pieter Louran* en *Jan Marius van Walchren* beiden met de likwidatie blijven belast.
(3132) HERKLOTS, *Notaris.*

Ten gevolge van het uittreden van den heer **J. P. Louran,** zullen de tot dus ver door ons gedrevene handelszaken onder de firma **Louran** en **van Walchren,** door mij op den zelfden voet voor eigene rekening worden voortgezet, onder de firma **van Walchren en Co.**
Welke zich bij voortduring in het, door de vorige firma genoten vertrouwen, beleefdelijk blijft aanbevelen.
J. M. VAN WALCHREN.
(3108)

...r? Ik bid u, spaar u zelven en uw kind."
..."wil opstaan," antwoordde de koningin, Ik wil ...igen voor het beeld des Verlossers en den Al... danken voor zijne goedertierenheid. Mijn ...noot heeft het leger van den magtigen *Waller* ...verslagen: thans vervolgt hij den graaf *van Essex,* ...ooden vijand van ons koninklijk huis, die in eene ...ige vlugt zijn heil heeft gezocht."
...ar bedenk, dat gij nog zoo zwak zijt."
..."ben niet zwak, ik ben versterkt, door de genade, die ...an mij heeft bewezen."
...koningin verliet thans hare legerstede, boog zich ...een Christusbeeld op de knieën en bad lang en ...terwijl vreugdetranen haar langs de door lijden ...riet vermagerde wangen vloeiden.
...zij zich eindelijk oprigtte, bragt een andere bode ...ing, dat *Lucas* op het slagveld van *Marston* de ver... troepen had herzameld en eene volkomene ze... op het vijandelijk leger behaald.
...kende de vreugde der koningin geene palen. »Het ...schap is weder hersteld!" riep zij; »ik wil mij niet ...in dit huis verschuilen. Laat de overwinning ...mijn gemaal door klokgelui verkondigen, opdat ...die mij getrouw bleven, weten, dat hunne ko... binnen deze muren vertoeft."
...geschiedde zooals *Henrietta Maria* bevolen had. ...te graauw, die wispelturige dienstknecht der nog wispelturiger fortuin, trok juichend en in optogt door de straten en bragt luide hulde aan zijne koningin, die het voor weinige oogenblikken nog gehoond en verguist had.

De huizen werden met kransen en bloemen getooid, van de torenspitsen wapperden vlaggen met het koninklijk wapen en de namen van *Karel* en *Henrietta Maria;* de kerkklokken weergalmden en luidden het feest der overwinning in. Maar plotseling verstomden die blijde toonen; de vlaggen verdwenen van de torens en van de gevels der huizen; de kransen en bloemen werden weggenomen; het jubelende gepeupel verstrooide zich en verliet de straten. Eene andere bode was aangekomen; deze bragt de tijding, dat het koninklijke leger geheel verslagen was, dat de zegevierende scharen van het parlement het gansche land overstroomden en dat *Essex* in aan ogt was, om de koningin gevangen te nemen. Om de schande zijner vlugt voor *Karel* I te wreken en uit te wisschen, had de laaghartige aan het parlement gezworen, de koningin of haar bloedend hoofd te zullen overleveren.

Dit gruwzame spel der fortuin scheen zelfs den moed der koningin te vernietigen. Met de onderwerping der wanhoop beval zij aan hare volgelingen: »verlaat mij allen, gij, die aan mijne roepstem gehoor hebt gegeven en u aan de zijde uwer koningin hebt geschaard; ik wil u in mijn ongeluk niet medeslepen. Op deze aarde kan niemand mij redden!"

Velen verlieten haar en zochten zich door eene spoedige vlugt te redden, maar de getrouwe *Maria* week niet van de zijde harer koninklijke landgenoote. Zachtkens sprak zij: »Ik ken iemand, die u zou kunnen en ook zou willen redden."

De koningin zag verbaasd op en vraagde: »wie denkt gij, dat mij op deze aarde nog zou kunnen redden?"

Maria hernam schier onhoorbaar: »hij die ons in de hut des priesters waarschuwde".

De koningin drukte beide handen tegen het onstuimig kloppende hart en stamelde: »de vreeselijke! Hij, bij wiens aandenken het gebed op mijne lippen verstomt? Hij, die mij haten moet, onverzoenlijk, eeuwig — hij zou mij kunnen, hij zou mij willen redden?"

»Ja, dat zou hij."

»Weet gij waar hij zich ophoudt?"

»Helaas! neen; wist ik dat, dan had ik reeds lang zijne hulp ingeroepen. Maar een onbestemd gevoel zegt mij, dat hij niet verre kan zijn; ik wil hierop vertrouwen en hem door de herinnering aan lang vervlogen dagen tot mij roepen. Toen wij nog kinderen waren, plaatste ik eenige rozen en vergeet-mij-nietjes voor mijn venster, als ik ik hem spreken wilde en nooit was dat teeken vergeefs. Ik wil dat ook nu beproeven; misschien dat hij door Gods genade zich dat zinnebeeld herinnert en tot mij komt."

(*Wordt vervolgd.*)

In den jare 1800 acht-en-vijftig, den zestienden October, ten verzoeke van Meester *Charles Jean François Mirandolle*, Advocaat en Procureur bij den Raad van Justitie te Samarang, agerende voor *Pieter Henrij Meijer Timmerman Thijssen*, landhuurder wonende te Tempel, residentie Djocjocarta, in zijne hoedanigheid van bij dispositie van den Raad van Justitie te Samarang, dd 23 Mei 1855 benoemden voogd van *Pieter Constantijn August Bol*, ten deze woonplaats stellende ten kantore van voornoemden Procureur, in de Hogendorp Stroomstraat, te Samarang, No. 333 en uit krachte van het verlof door den Raad van Justitie te Samarang, bij dispositie van den 12den December 1857, op het daartoe door den eischer gedaan verzoek verleend en in verband met de dispositie van gemelden Raad dd. 15 October 1858.

Heb ik *Abraham Pijl*, deurwaarder bij den Raad van Justitie te Samarang en aldaar woonachtig;

Ten derden male

GEDAGVAARD:

Pieter Andreas Bol, van beroep landhuurder en *Maria Elisabeth Bol*, zonder beroep, beiden laatst gewoond hebbende te Djocjocarta, doch thans afwezig gevolgelijk mijn Exploit doende bij aanplakking aan de voorname deur der vergaderzaal van den Raad van Justitie te Samarang, terwijl een tweede afschrift van dit Exploit aan den ingang van het residentie kantoor te Djocjocarta zal worden aangeplakt, alsmede door overgifte van een afschrift van dit Exploit aan het Openbaar Ministerie van gemelden Raad, die het oorspronkelijk Exploit met gezien heeft geteekend en voorts nog bij plaatsing dezer dagvaarding in de Javasche Courant en de Java-Bode, zijnde de daartoe aangewezen nieuwspapieren;

Om na verloop van drie maanden, zijnde op Woensdag den zes-en-twinstigsten Januarij 1800 negen-en-vijftig, des voormiddags ten negen ure, te verschijnen ter openbare teregtzitting van den Raad van Justitie te Samarang, gehouden wordende in het daartoe bestemde locaal binnen dezelve stad.

Ten einde:

Aangezien de gedaagden, vroeger naar Europa vertrokken, op den 26sten November 1854, zich aan boord van het Nederlandsch Barkschip *Hendrika* hebben ingescheept om naar Java terug te keeren;

Aangezien gemeld schip op den 4den December 1854, op de Nederlandsche kusten geheel is verongelukt, zonder dat voor zoover nog bekend is, iemand der passagiers of der equipage gered is;

Aangezien er sedert dien tijd geene tijding van het in leven zijn der gedaagden is ingekomen;

Aangezien er derhalve na dien tijd meer dan drie jaren verloopen zijn;

Aangezien de pupil van den eischer als eenige erfgenaam van de gedaagden belang heeft, dat bij vonnis van den Raad voornoemd worde verklaard, dat er regtsvermoeden van het overlijden der gedaagden bestaat, en wel sedert den 4den December 1854.

Mitsdien aan gemelden Raad, hetzij in persoon, hetzij door iemand van hunnentwege van hun aanwezen te doen blijken, onder aanzegging, dat, ingeval noch de gedaagden, noch iemand van hunnentwege op deze dagvaarding mogt opkomen en alzoo niet behoorlijk van hun aanwezen mogt blijken, door den eischer zal worden geconcludeerd, dat hem daarvan zal worden verleend acte en tevens, dat bij vonnis van welgemelden Raad, regtsprekende in het eerste ressort, zal worden verklaard, dat er regtsvermoeden bestaat van het overlijden der gedaagden sedert den 4den December 1854.

En heb ik deurwaarder exploit doende en afschrift gelaten als boven. (w. g.) A. PIJL.

Voor copij conform:
MIRANDOLLE.

Gezien en afschrift overgenomen.
SAMARANG, 16 October 1858.
De Officier van Justitie bij den Raad van Justitie te Samarang,
(w. g.) A. M. FOKKER. (3130)

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY

zijn een uitmuntend middel in gevallen van *galziekte*. G.....D.L....., te *Bloemendaal*, was behebt met een galachtig gestel, neusbloeden en bedorven maag, hetwelk zijne spijsvertering zeer hinderlijk was, en hem dikwijls weken lang het bed deed houden. Hij bezigde een aanzienlijk aantal verschillende geneesmiddelen waardoor zijn toestand zelfs nog verslimmerde. Zijn broeder beval hem vervolgens de pillen van Hollowaij aan; hij nam dezelven en na zes weken tijds was hij, volgens zijne eigen woorden zoo volmaakt hersteld, dat hij nooit meer zonder dit geneesmiddel bij voorkomende gelegenheid wil zijn.

De prijzen dezer Pillen en Zalf zijn als volgt:
Doosjes pillen à f 1.— f 3.— f 5.—.
Potjes zalf à f 1.— f 3.— f 5.—.

Te Banjoemaas bij M. S. Cheriman.
» Poerworedjo » F. Neumann.
» Djocjocarta » Buijn & Co.
» Souracarta » W. Veldman.
» Salatiga » F. Kruthoffer.
» Tagal » Wed. Dort.
» Cheribon » W. Galistan.
» Cheribon » M. Blok,
» Samarang » H. L. de Lyon, de Groot, Kolf, & Co. en bij

De hoofdagenten Soesman & Co. (3138)

H. M. VAN DORP, te Batavia.

237ste Nederl. Staatsloterij,

GROOT **990,000** GULDEN.

Bestaande uit **20,000** loten, **10,000** prijzen en 2 premiën.

De hoogste prijs met premie is f 130,000.—

Bestellingen voor heele of gedeelte van loten, à **f 100** per lot, worden aangenomen bij den Boekhandelaar *H. M. van Dorp*, te Batavia. (2817)

LIBRAIRIE DE H. M. van DORP à BATAVIA.

Livres illustrés, belle reliure, dorés sur tranche.

RACINE. Oeuvres. . . . . f 20.—
CORNEILLE. » . . . . - 20.—
TEXIER. Voyage pittoresque en Hollande et en Belgique. . . . . - 24.—
JOURNÉES ILLUSTRÉES de la revolution de 1848. . . . . - 23.—
DUCKETT. La Turquie pittoresque. Histoire, moeurs.—Description. . . . . - 20.—
TEXIER. Histoire pittoresque sur les bords du Rhin. . . . . - 24.—
ROSTAING. Voyage dans les deux Ameriques. - 12.—
Les YOYAUX. Fantaisie par Gavarny, texte de Méry. . . . . - 20.—
l'EUROPE Au moijen age, études de moeurs, par la comtesse Drohojowska. . . . . . - 15.—
Les AVENTURES. Du chevalier Jaufre et de la belle Brunissende. . . . . - 14.—

Nouveautés Litteraires et Scientifiques.

REMUSAT. l'Angleterre au 18e Siecle. Etudes et portraits 2 vol. . . . . - 12.—
VALBEZEN. Les Anglais et l' Inde . . . . - 8.—
BARRAU. Du rôle de la famille dans l'éducation - 6.—
BOUCHUT. Nouveaux éléments de pathologie génerale et de Sémerologie. . . . . . - 12.—
GOURDON. Histoire du congrès de Paris. . - 6.—
BARTHOLMEIS. Histoire critique des doctrines religieuses de la philosophie moderne, 2 vol. - 12.—
ZIMMERMAN. Le monde devant la création de l'homme, ou le berceau de l'univers, illustré de 238 gravures sur bois. . . . . 8.—
MERCIER. Recherches sur le traitement des maladies des organes urinaires . . . . . - 8.—
de NOUVION. Histoire du règne de Louis-Philippe 1, 2 vol. . . . . - 12.—
TOUSSENEL. l'Esprit des bètes. Le monde des oiseaux 3 vol. . . . . - 15.—
BOUILLIER. Histoire de la philosophie Cartésienne 2 vol. . . . . - 12.—
SIMON. La religion naturelle. . . . . . . 6.—
GROVE. Correlation du forces physiques. . - 6.—
KÖLLIKER. Elements d'histologie humaine avec figures. . . . . - 15.—
GUIZOT. Memoires pour servir à l'histoire de mon temps, vol. I. . . . . - 8.—
(3131)

Kantoor-Almanak

1859.

Opgeplakt f 1,— Onopgeplakt f —,50
Uitgegeven door
H. M. VAN DORP.
BATAVIA, 2 Oct. 1858. (3098)

Debiteuren en Crediteuren in den boedel van wijlen den Chinees *Tan Oeijseeng*, worden verzocht binnen den tijd van drie maanden aangifte of betaling te doen aan den Executeur
(3095) TAN TEGAN.

Debiteuren en **Crediteuren** in den boedel van wijlen ***William Dennison***, ridder van de Nederlandsche Leeuw, worden verzocht, binnen drie maanden betaling of aangifte te doen aan de executeuren
M. S. TAYLOR,
JH. J. QUARLES VAN UFFORD,
H. G. L. VAN HECKING COLENBRANDER. te Cheribon.
(3102).

VERTREKKENDE PERSONEN.

Louis Kniffler. (3134)

H. M. van Dorp te Batavia.

Vergulde Schilderijlijsten,
„ *Palissanderhouten dito*
van verschillende dimensien.

KANTOORBOEKEN, als:
GROOTBOEK, JOURNAAL, KASBOEK, KOPIJBOEK ENZ.,
in verschillende formaten. (3065)

Passage naar Amsterdam

wordt aangeboden met het snelzeilend en bijzonder gunstig voor den overvoer van Passagiers bekende Nederlandsch barkschip

PETRONELLA CATHARINA,

Kapt. **T. Hagen.**

Deze bodem wordt dagelijks van de kust alhier verwacht en kan onmiddelijk daarna de reis naar ***Nederland*** aanvaarden.

Adres bij
de Agenten
(3152) DE WEERDT, RUIJL EN Co.

Naar Cheribon

Voor passagiers en goederen bestaat ... heid per het
NEDERLANDSCH SCH...

COPERNICUS,

kapt. **L. VISSER,**

om omstreeks 2 November van hier te vertr...
Adres bij de agenten
(3141) J. CEZARD ...

Passage naar Macass...

Wordt aangeboden het
NEDERLANDSCH BARKS...

DRIE GEZUSTERS

kapt **G. C. FISCHER**,
om in het begin der volgende maand te vertr...
Adres
(3119) B. KOPERSMIT

BATAVIA.

Maandag middag, omstreeks vijf uren, viel een ... ter het huis van den heer Mr. *H* . . . . . ., in ... *toelies*, staanden klapperboom op de achtergaler... zijne woning en verpletterde letterlijk al het zich ... bevindende, als: stoelen, tafels, stolpen, enz.

Geene minuut te voren, zat de heer *H.* nog ... stoel, die door den zwaren klapperstam verbrijzeld ... zoodat zijn behoud wel wonderbaar mag genaamd ... den.

De heer *H.* schrijft het omverstorten van den ... aan den bliksem toe, die, hoewel niet direct den ... treffende, nogtans in diens nabijheid in de sloot ...

De schade wordt op ruim f 500.— geschat.

— In de vorige week hebben alhier twee die... plaats gehad. De eerste is gebeurd bij den heer ... in wiens woning de dief door het venster is ... gekomen, waarna hij in de slaapkamer een ... bevattende f 100.— en verschillende papieren, be... een horologie heeft ontvreemd. De dader is ... ontdekt, hoewel er vermoedens bestaan tegen de... diende des beroofden, wijl die vroeger reeds voor ... stal gestraft is geweest.

De tweede diefstal is aan het kantoor van d... delkamer geschied. De heer *d. l. R.* had H. Z... f 14.— in een trommel op zijne schrijftafel gepl... toen hij ze Maandag daaropvolgende er weer uit ... nemen, waren zij verdwenen. De dader is onbe... doch men heeft vermoedens op den voor het ka... geplaatsten wachter.

— *Ko Jantjee*, een chineesch koopman, ging ... eenige dagen met zijne vrouw, in een bendi, ... *Tana-Abang*. Bij de groote rivier ontmoette hij e... lander, *Badoeng* genaamd, met een kar, die in... naar de stad reed. Beide voertuigen bonsden ... elkander met dat ongelukkig gevolg, dat het bendi ... viel, de boom brak, en de vrouw verscheiden ... suren aan de handen en het aangezigt bekwam. ... lander is tot dwangarbeid veroordeeld.

Palembang. — Gedurende de maand September ... handel op de hoofdplaats niet zeer levendig.

Uit de binnenlanden werden aangevoerd:

5,777 picols rijst, 3,353 do. padi, 95 do. kapas, ... getah pertja en 22 thails stofgoud.

De witte rijst was verkrijgbaar tegen $f\,4^{1}/_{2}$ à f ... en de zwarte tegen $f\,3^{1}/_{2}$ à f 4,— den picol.

Het zout debiet bedroeg in de maand 61 koijan ... $12^{1}/_{2}$ picol. Aan inkomende en uitgaande regten ... ontvangen $f\,4{,}602{:}07^{1}/_{2}$.

In de *Beneden divisien* houdt de bevolking zich ... bezig met het bewerken der ladangs. De vele ... belemmeren echter het branden der daarvoor om... te bosschen. De tijdingen uit de *Ampat lawang* ... *divisien*), luiden voortdurend gunstig. De bevolkin... bezig met het bewerken harer rijstvelden.

Billiton. — Volgens berigten over de maand Sept... waren de ladangs voor de rijstaanplant gekapt, ... werd het verbranden door dagelijks vallende rege... lemmerd.

De rijst kostte ter hoofdplaats *Tandjong Pandan* f ... á f 1:60 den picol.

De mijnen konden werken, alleen eenige hoog ge... ne koelit-mijnen hadden gebrek aan water.

Riouw. — Onder de chinezen in de districten ... en *Doekoe-Lomé* (eiland *Bintang*), is een twist ont... over het regt van gebruik van boschgronden, wel... eene bloedige ontknooping dreigde aanleiding te ge...

Door eene tijdige tusschenkomst van de zijde de... stuurs is dit evenwel belet.

De marktprijzen waren onder ult. September als ...

Gambier (1ste soort, per picol. . . .			3: sp.
id. (2de soort),	»	»	$2{:}72^{1}/_{2}$
Peper, witte	»	»	13:50
id. zwarte	»	»	7:15
Rijst, gemiddeld	»	»	f 6:12
Varkensvleesch, leven	»	»	$17^{1}/_{4}$ rea...

Zuid- en Ooster-Afdeeling van Borneo. — Gedu... de maand September was de handel te *Bandjer*... levendiger dan in de vorige maand. Vooral n... uitvoer van rijst toe, hetgeen dit art. in prijs deed st...

Van *Bandjermassin* vertrokken 13 schepen en 8 pr... wen, metende 1,502 lasten, terwijl 8 schepen en 7 pr... wen, metende 1,232 lasten, aankwamen.

De katoenaanplanting te *Martapoera* laat zich ni... genstaande de aanhoudende droogte, voortdurend ... stig aanzien.

Op den 1sten September is bij het uitzeilen der ... *rito* rivier aan den grond geraakt de naar *Batavia* ... stemde Nederlandsch-Indische bark *Lachmadi*. Do... hulp van het stoomvaartuig *Kapitein van Os*, is dit ... eenige dagen later weder van de bank en vlot ge...

(*Jav. Cour...*

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,

Woensdag, 27 October 1858, No. 86.

[…]ang, 22 October. In den namiddag van den […]ezer, had de Inlander, genaamd *Mohamat Saleh*, […]tig in de dessa *Winong*, district *Perboean*, in […]entschap *Kendal*, terwijl hij met twee z ner […] in de rivier *Kedongdjobo*, nabij de dessa *Tan*[…] genoemd district, met visschen bezig was, het […] in het water te vallen en in eene diepte van […]0 voeten te verdrinken.

[…]ij zijn in de gelegenheid, globaliter, den afloop der […] plaats gehad bebbende verpachtingen van […] middelen mede te deelen.

[…]indering is schijnbaar exorbitant, maar staat […] met de verliezen, die in het vorige jaar […] waren van eene overmatige opdrijving, ten […]van eene overspannen concurrentie.

[…]open, in een volgend nummer, meer détails om[…]e zaak te kunnen geven. Intusschen vermel[…] den afloop der pacht, zoo als die heeft plaats

[…]brengst der pacht van Amfioen over 1858.

[…]rde der Amfioen.		Pachtschat.	Totaal.	
[…]g	*f* 30000.—	*f* 28000.—	*f* 58000. —	's m.
[…]	„ 12500.—	„ 9000.—	„ 21500.—	„
[…]	„ 8500.—	„ 7000.—	„ 15500.—	„
[…]aas	„ 7000.—	„ 1000.—	„ 8000.—	„
[…]	„ 45000.—	„ 30000.—	„ 75000.—	„
[…]	„ 23900.—	„ 18000.—	„ 43000.—	„

[…]engst van 's lands gewone of kleine middelen.

[…]ht.	*f* 4200.—	's m.
[…] Rundvee en Buffels.	„ 4900.—	„
[…] Varkens, enz.	„ 1000.—	„
[…] Arak, Rum en Tjoe in het klein.	„ 1600.—	„
[…] Thopotafels.	„ 4000.—	„
[…] of Pandjeshuizen.	„ 2500.—	„

(*Sam. Ct.*)

[…]tja, 21 Oct. Naar wij vernemen, zal de heer […]man, als president van de factorij der Neder[…] Handelmaatschappij te Batavia, aftreden en in […]kking vervangen worden door den heer J. C. […] lid dier factorij, terwijl als lid, in plaats van […]noemden heer, zal optreden de heer P. Beets, […]an genoemde Factorij te dezer stede.

[…]baija, 20 October. Maandag middag heeft er aan […], voor de pakhuizen der Heeren Fraser, Eaton […] een vreeselijk ongeluk plaats gehad. E n koelie […] onvoorzigtigheid, niettegenstaande ontvangen […]uwing, om met de handen aan een der kettin[…] trekken, waardoor zijn linkerhand tusschen de […]en geraakte en deerlijk verminkt werd.

[…]behulp van een der aanwezigen, is hij onmidde[…] rijtuig naar den stads-geneesheer gebragt, die […]stond drie vingers afzette.

~~(Soer. Ct.)~~

[…]en schrijft ons van Bezoeki hetvolgende:

[…] de regering in 1849 de afdeeling Banjoewangi […] residentie Bezoeki had afgescheiden, omdat die […]tie voor een geregeld en goed bestuur een al te […] uitgestrektheid had, en in genoemde afdeeling een […] zelfstaanden assistent-resident had geplaatst, ging […] verkrijging eener betere regtsbedeeling. in 1850 […]tot het daarstellen van de Asistent-Residentien […]oekan en Bondowosso.

[…]er het bestuur van den Gouverneur Generaal Duy[…] van Twist, werd ingezien, dat de residentie Be[…] nog steeds te uitgebreid was, en erlangde die […]ogd de magtiging des konings tot de afscheiding […] Asistent-Residentie Probolingo, die tot eene Resi[…] werd verheven; een maatregel, die sedert 1816—[…] aanwinst van grondgebied—geen voorbeeld heeft. […] tegenwoordige regering. de overtuiging erlangd […]de, dat de Residentie Bezocki nog steeds onvol[…]georganiseerd was, bewerkte de splitsing van de […]nt-Residentien Panaroekan en Bondowosso in twee […]chappen, elke onder beheer van een Assistent[…]t, ondergeschikt aan den Resident van Bezoeki, […] in de afgeloopene week, met de vereischte pleg[…] plaats, de installatie van den nieuw benoemden […]nt-Resident van Panaroekan, W. A. Jellinghaus, […] Regent Radhen Ario Soerio Amidjojo.—

[…] kort overzigt strekt tot onddubbelzinnig bewijs […]e zorgen der Indische regering voor de belangens […]landsche bevolking en van hare zucht om, ook […]te van groote geldelijke opoffering, door het […] van krachtige, de rust en veiligheid verzeke[…] maatregelen de welvaart des volks te verhoo[…]

(*Oostpost.*)

[…]eroean, 20 October. Men schrijft ons van Tosari, […] dezer:

[…] *Bromo* is weder van zijn stilstand overgegaan […]reeselijke uitbarstingen, voorafgegaan door hevige […]aardsche geluiden. Massa's groote steenen worden […] uitgeworpen, en schokken, gelijk aan aardbe[…], worden op een paal afstands waargenomen, […]Den 18den dezer, heeft, in het district *Pakies*, af[…] *Malang*, een vreeselijke storm gewoed, waar[…] verscheidene woningen en loodsen zijn omverge[…], als:

[…] de dessa *Pakies* 9 werkloodsen, behoorende tot […] aanbouw zijnde koffijpakhuis en eenige bijge[…]en; in de dessa *Pakies Lor*, 2 passarloodsen; in de […] *Poetjang Songo*, 7 huizen en bijgebouwen; in de […] *Soember Soko*, 14 huizen en eenige andere kleine […]wen; in de dessa *Soember Lebak* eene woning; […] dessa *Wendit*, 1 huis en bijgebouwen; in de dessa […]*nan* (*Genitri*) 10 huizen en bijgebouwen; in de […] *Prembon* eenige kleine gebouwen, en in de dessa […]*Anjar* 5 huizen en bijgebouwen en eenige vrucht[…]en.

[…]l deze onheilen heeft men echter geen menschen[…] te betreuren gehad.

(*Pass. N. en Adv. Bl.*)

LAATSTE BERIGTEN.

De *Straits Times Extra* van 17 October behelst het volgende:

Londen, 9 Sept. De atlantische telegraaf schijnt besloten, de zenuwen van het publiek te willen schokken. Hij werd met den besten uitslag gelegd, nadat een ieder aan de totstandkoming der zaak begon te wanhopen, en thans, na omstreeks eene maand op de meest voldoende wijze te hebben gewerkt, werden wij Maandag geschokt door het berigt, dat hij, sedert den middag van Vrijdag, geene verstaanbare berigten meer overbragt. Men hoopt nogtans, dat het gebrek zich gemakkelijk zal laten herstellen, doch een groot aantal menschen, waaronder deskundigen, beschouwt het geval als nog al ernstig. Het is echter thans nog te vroeg, om aan eene gelukkige te boven koming dezer moeijelijkheden te wanhopen. De Compagnie was met hare Ingenieurs in een twist gewikkeld. Volgens het zeggen van een dezer laatsten, was zij van nalatigheid niet vrij te pleiten, daar zij er niet aan gedacht had, een sterker draad voor de kustplaatsen en te Valentia te gebruiken, waar de hevige branding een draad, zoo als de thans gebruikte, binnen korten tijd moest verbreken.

De aandeelen der Compagnie zijn van £ 950 tot £ 400 gedaald, doch deze notering kan slechts als nominaal worden beschouwd, daar de houders tot de rijkste klassen van bankiers en kooplieden alhier en in Amerika behooren, en het niet waarschijnlijk is, dat zij de aandeelen, ten minste met zulk een verlies, van de hand zullen willen zetten.

De gelukkige neerlating van den atlantischen draad leidt tot het gewenschte gevolg, namelijk de aanmoediging van dergelijke ondernemingen in andere rigtingen. Op dit oogenblik wordt eene Maatschappij gevormd, ten einde Australie met Indië en China, en bij gevolg ook met Engeland door electriciteit te verbinden. De Roode Zee-draad zal, naar men zegt, door het indisch bestuur tot Ceylon worden verlengd, en het is dus op dit eiland, dat het begin der operatien van de Maatschappij zal plaats vinden. De eerste draad zal tusschen deze plaats en Singapore worden gelegd, en van daar zal een andere naar Hongkong, en een derde naar Australie worden gebragt. Deze groote onderneming zal, volgens de berekeningen, met een kapitaal van een halfmilloen pond sterling tot stand kunnen worden gebragt. Dit kapitaal zal in 25000 aandeelen, elk van £ 20 moeten worden verdeeld. Vooraf zal het bestuur in het moederland worden verzocht, om denzelfden waarborg, die aan de Roode Zee-lijn is toegestaan, en van den uitslag van dit verzoek hangen natuurlijk de verdere verrigtingen der Maatschappij af.

— Wij lezen in de „*Atlas*" van 9 September:

Southampton, 7 Sept. De inwijding van den telegraaf tusschen de kanaal-eilanden vond dezen ochtend plaats. Reeds zeer vroeg in den morgen wapperden vlaggen en wimpels, en leverden de schepen in het dok en in de havens een vrolijk en levendig aanzien op. Optogten, door muzyk voorafgegaan, liepen den ganschen dag door de stad, en des avonds werd deze gebeurtenis door eene groote verlichting plegtig gevierd. Onmiddelijk na het ~~tot stand brengen dier gemeenschap~~, zonden de Directeuren een gelukwenschende boodschap aan de koningin af. De straten, in de nabijheid van het kantoor der compagnie, krielden van menschen, die de volvoering der onderneming met luide kreten begroetten. De draad werkt op voldoende wijze.

— Wij lezen in hetzelfde blad den volgenden belangrijken brief aan den uitgever van de «*Atlas* gerigt. Mijnheer! Met verwijzing naar een brief aan de australische Telegraaf compagnie, die in de bladen van Dingsdag verscheen en waarin sprake is, van eene aan den Telegraaf draad bekomen averij en de daaruit ontstane ophouding der telegrafische gemeenschap met Newfoundland, verzoek ik u mij te veroorlooven, het publiek te waarschuwen wel voor zulke berigten op zijn hoede te zijn, daar er nooit met gemelde plaats eenige gemeenschap bestaan heeft. De draad werd, toen men dien trachtte nederteleggen, in den namiddag, omstreeks 7 uren en 5 minuten van den 29sten Julij jl., tusschen de schepen *Agamemnon* en *Niagara* gebroken, als wanneer alle gemeenschap tusschen die vaartuigen onmiddelijk ophield. De gebroken einden zijn niet weder opgehaald of aan elkaar geklonken geworden. Geen boodschap, zooals thans in Ierland algemeen bekend is, hetzij van publieken of geheimen aard, is ooit tusschen Ierland en Newfoundland per Telegraaf gewisseld, daar het nederleggen van een draad, op de beproefde wijze, eene physische onmogelijkheid is, zooals ik van het begin af aan beweerd en practisch bewezen heb. Doch verondersteld, dat de draad op de beproefde wijze had kunnen gelegd worden, alsdan nog zou de electrieke vonk, de helft van den afstand, zegge 1000 mijlen, niet hebben kunnen afleggen, zonder een aan den draad vastgehechten hulpconducteur. Daar deze voorzorg niet genomen was, wist ik dat deze onderneming, wat men, ook van zeide, niet tot stand kon gebragt worden.

Ik treed thans niet in de beweegredenen, die mij hebben genoopt, u dezen brief te schrijven, maar ben ten allen tijde bereid, door ooggetuigen bovenstaande feiten te bevestigen, enz.

Ik heb de eer te zijn:

Uw Dw. Dienaar,

PORTSMOUTH, FRANCIS HIGGINSON.

6 *September* 1858. *Luitenant der kon. Marine.*

Rotterdam 8 Sept. Uit Parijs wordt gemeld, dat prins Napoleon ten gunste van Algerië een belangrijken maatregel heeft verworven. Alle havens van de algerijnsche kust zullen namelijk tot vrijhavens verklaard worden. Dat hierdoor voor het beginsel der handelsvrijheid veel gewonnen is, behoeft niet gezegd te worden.

Men voegt er bij, dat prins Napoleon in het doordrijven van dien maatregel gestuit heeft op een hevigen tegenstand van den minister van finantiën, doch dat hij ten slotte zijn gevoelen heeft weten te doen zegevieren.

Indien men aan de *Triester Zgt.* geloof mag slaan, dan is de sensatie, welke het besluit des sultans van 17 Aug. te Constantinopel te weeg gebragt heeft, nog lang niet voorbij en eer toenemende. Sedert dien dag namelijk, is het geen minister of anderen hoogen ambtenaar mogen gelukken met den sultan te spreken, en goed onderrigte personen beweren zelfs, dat de groote Heer zijn harem nog op eene andere wijs zijn toorn laat gevoelen. Eene daadzaak is het, dat in de week, volgende op het besluit, nog geen bewoonster van het paleis van Dolmabagdsche mogt verlaten en wel, naar men zegt, om te verhoeden, dat de eene of andere schooone, wier schulden welligt nog niet ontdekt waren, met hare crediteuren eene overeenkomst zoude kunnen sluiten. Een aantal hofbeambten zitten achter de tralies; verschillende arabiesche eunuchen hebben het paleis moeten verlaten en zijn door oude, beproefde dienaren van Riza-pacha vervangen, die zelf dagelijks in het paleis van Dolmabagdsche komt en het inspecteert.

Volgens hetzelfde blad moeten er te Bagdad door de Arabieren ernstige wanordelijkheden gepleegd zijn, waartoe de wet op de recrutering aanleiding heeft gegeven, daar de Muselmanen zich hieraan niet hebben willen onderwerpen. De geheele regteroever van den Euphraat moet zich ook in vollen opstand bevinden.

De *Union* behelst eene correspondentie uit Jerusalem, waarin het bestaan wordt gemeld van eene uitgebreide zamenzwering, waarvan het middenpunt Mecca is en wier vertakkingen zich uitstrekken tot alle gedeelten van het turksche rijk in Azie, Afrika en Europa. Deze zamenzwering heeft ten doel den Islam ongeschonden in stand houden. De geestdrijvers houden er zendelingen op na, die zich overal heen begeven, den vooruitgang, de hervormingen en, naar men zegt, zelfs het gezag van den sultan bestrijden, dien zij beschuldigen de christelijke denkbeelden te veel voor te staan. Op de voornaamste plaatsen vormen zich broederschappen, zoodat de heilige oorlog, op een gegeven oogenblik, van het eene einde van het turksche rijk tot het andere zoude kunnen uitbarsten. Welligt zijn deze berigten eenigzins overdreven, doch de laatste gebeurtenissen in de Levant zijn ongelukkig van dien aard geweest, dat men er wel geloof aan kan hechten.

Voor eenige dagen is gemeld, dat de Zwitsersche bondsraad besloten heeft, den nieuw benoemden bisschop Marzonati, in de lombardijsche diocese Como, waarbij de tessinsche diocese ingedeeld is, niet te erkennen, en dat de zwitsersche regering op eene afscheiding der geestelijke jurisdictie blijft aandringen, waaromtrent reeds sedert lang met het hof van Rome onderhandelingen gevoerd waren. Thans verneemt men, dat de cantonnale staatsraad van Tessin, die met het uitvoerend gezag bekleed is, niet alleen besloten heeft, aan den nieuwen bisschop het *placet* te weigeren voor elke geestelijke handeling, maar voor het geval, dat hij slechts een eenvoudig herderlijk bezoek aan deze of geene gemeente mogt willen brengen, hem daartoe ook het verlof te weigeren. Indien de prelaat, in strijd met deze weigering mogt handelen, alsdan, zoo wordt er bijgevoegd, zal de staatsraad tot dwangmaatregelen overgaan. De bondsraad moet bereids aan deze besluiten zijne adhaesie geschonken hebben.

De Wurtembergsche tweede kamer verflaauwt niet in hare pogingen, om de constitutie op de meest vrijzinnige wijze toegepast te zien. In een harer laatste zittingen, ~~werd door den afgevaardigde~~ Hopf ~~eene motie ge~~daan, betreffende de splitsing van het openbaar lager en godsdienstig onderwijs. Hiertoe achtte hij zich verpligt, eensdeels door de strekking der nieuwe wet op de volksscholen en anderdeels door het concordaat met Rome en de gelijksoortige pogingen der Euangelische predikanten. Bij de ontwikkeling zijner motie, stelde hij als grondbeginsel vast, dat de school geheel onafhankelijk van de kerk, tot eene vrije staatsinstelling gemaakt moest worden. Niet dat hij de geestelijken van het toezigt op de scholen geheel wil uitgesloten zien, integendeel, maar hij wil dit alleen, wanneer zij daartoe bekwaam zijn en zonder dat hunne hoedanigheid als geestelijken hierbij in eenige aanmerking komt. Hij wil hun alleen het godsdienstig onderwijs opdragen. In zijne verdere voordragt schilderde hij de dienstbaarheid, waarin de menschelijke geest, sedert de oudste tijden, door de kerk was gehouden, omdat de priesters zich als kerk en de kerk als godsdienst beschouwden. Uithoofde van het verband, waarin deze motie tot het voorzegde concordaat staat, werd zij naar het staatsregterlijke committé verwezen, om daarover rapport uit te brengen.

NEDERLAND.

Rotterdam, 4 September. De weersgesteldheid blijft voortdurend zeer goed; ook de berigten omtrent den oogst en het veevoeder luiden zeer geruststellend. Men mag het grootendeels aan dezen gewenschten toestand wijten, dat de prijzen der levensmiddelen eenigzins dalende zijn.

De berigten omtrent de aardappelen zijn en blijven gunstig. Sedert 1846, toen de ziekte in dit gewas ontstond, waren deze nog niet zoo als dit jaar gelukt. De prijzen zijn dalende, reeds worden de geldersche van *f* 1 tot *f* 1.25 het mud genoteerd.

— Men verzekert, dat ook het ontwerp-hoofdstuk binnenl. zaken der staats-begrooting voor 1859, vermindering zal ondergaan, en wel inzonderheid wat aangaat het daarop gebragte aanzienlijke cijfer voor het herstel van 's rijks gebouwen. Volgens anderen zouden daarop 30 millioen voor spoorwegen zijn uitgetrokken.

— Men verneemt thans, dat het ontwerp-hoofdstuk oorlog der staatsbegrooting voor 1859 het onderwerp van ernstige overweging bij den ministerraad heeft uitgemaakt, en dat het cijfer (dat, naar men zegt, hooger was dan dat, hetwelk door den vorigen minister van oorlog was aangeboden en dat de goedkeuring der Tweede Kamer niet mogt erlangen), is verminderd.

— Men verzekert, dat in de laatste dagen in den ministerraad behandeld zijn ontwerpen tot wijziging van verschillende wetten nopens de belastingen, en dat de raad een besluit genomen heeft nopens de veranderingen, die daarin zullen worden voorgedragen.

— Naar men verneemt, heeft Z. M. benoemd tot chef van het huis van Z. K. H. den prins van Oranje, den graaf *van Lijnden*, stalmeester bij Z. M.; en tot stalmeesters bij Z. K. H. de baron *Snouckaert v. Schauburg*, adjudant, en den heer *Nepveu*, ordonnans officier des konings.

— Den 19den dezer zal aan het nieuwe Diep, aan boord van het schip *Ferdinand en Louis*, gezagvoerder J. K. de Weert, inschepen een detachement supplétietroepen, sterk 100 militairen, komende van Harderwijk en bestemd naar Oost-Indie. Gemelde troepen zullen onder het commando staan van den kapitein der infanterie, G. M. Verspeyck, van het Indisch leger, die van verlof naar Indie terugkeert, en onder het medegeleide van den 1sten luit. der infanterie W. C. H. Eichholtz, alsmede van den officier van gezondheid den 3de kl. A. J. Boers.

's Gravenhage, 7 Sept. Ter gelegenheid van de verjaring der krooning van Z. M. Alexander II, keizer aller Russen, is er heden, in de grieksche kapel van H. M. de koningin-moeder, eene plegtige godsdienst oefening gehouden, die door de leden van het russissche gezantschap, den prins Lobanoff de Rostoff en vele Russen, die zich in deze stad bevonden, werd bijgewoond

— Gisteren avond is alhier een buitengewoon koerier uit Rusland aangekomen, die belast is met het overbrengen aan de leden der koninklijke familie van brieven van gelukwensching van het russische hof, bij gelegenheid van den achttienden verjaardag van den vermoedelijken erfgenaam van den nederlandschen troon. Met dezen koerier zijn ook alhier voor Z. K. H. den prins van Oranje ontvangen de versierselen van grootkruis der orde van den H. Andreas, waartoe de czar den kroonprins benoemd heeft. Als eene bijzonderheid dezer ridderorde strekke, dat zij aan degenen, die met het grootkruis begiftigd zijn, tegelijk het regt geeft alle andere russische en poolsche orden te dragen.

— Ingevolge de bepaling van het 2de lid van art. 95 der grondwet, wordt de vergadering der Staten-Generaal geopend den derden Maandag in de maand September van ieder jaar. Dit jaar zal die opening geschieden den 20 September. De beide kamers zullen op dat tijdstip aldus zijn zamengesteld:

EERSTE KAMER.

Noordbraband.
Jhr. mr. M. A. J. van der Beken Pasteel.
Mr. N. F. C. J. Sassen.
Jhr. mr. E. J. P. van Meeuwen.
Jhr. L. J. B. van Sasse van Ysselt.
H. P. van den Dries.

Gelderland.
Jhr. mr. C. E. J. F. van Nispen van Pannerden.
Mr. C. H. baron van Rhemen van Rhemenshuizen.
H. W. baron van Aylva van Pallandt van Waardenburg en Neerijnen.
Mr. H. R. W. baron van Goltstein van Oldenaller.
E. W. van Dam van Isselt.

Zuidholland.
A. van Weel Dzn.
Mr. P. Loopuyt.
Mr. J. A. Philipse.
A. van Rijckevorsel Hzn.
D. Blankenheijm.
O. B. 't Hooft van Benthuizen.
A. Hartevelt Jzn.

Noordholland.
A. F. Insinger.
F. van der Oudermeulen.
D. Borski.
Jhr. mr. F. L. H. J. Bosch van Drakestein.

Noordholland.
Dr. H. van Beeck Vollenhoven.
J. C. van Wessem.

Zeeland.
Jhr. mr. M. C. Paspoort van Grypckerke.
Mr. C. v. d. Lek de Clercq.

Utrecht.
Jhr. mr. J. Huijdecoper van Maarsseveen.
J. D. C. C. W. baron d' Ablaing van Giessenburg.

Friesland.
Jhr. mr. F. J. J. v. Eysinga.
Jhr. G. R. G. van Swinderen.
Jhr. T. A. M. A. van Andringa de Kempenaer.

Overijssel.
Mr. J. D. C. baron van Heeckeren van Wassenaar tot Twickel.
Mr. W. H. Cost Jordens.
Mr. J. A. G. baron de Vos van Steenwijk.

Groningen.
Mr. J. J. Cremers.
Mr. A. J. van Royen.

Drenthe.
Mr. W. J. Tonckens.

Limburg.
P. Regout.
Jhr. L. L. G. M. de Villers de Pité.
L. F. H. Beerenbroek.

TWEEDE KAMER.

Groningen.
S. Blaupot ten Cate.

Zuidhorn:
G. Reinders.

Appingadam:
J. F. Zijlker.
Dr. R. Westerhoff.

Assen:
Mr. P. van der Veen.
Mr. L. graaf van Heiden Reinestein.

Leeuwarden:
Dr. W. Idzerda.
Mr. J. Dirks.

Sneek:
Jhr. W. H. Lycklama à Nyeholt.
Mr. S. Wijbenga.

Dokkum:
J. T. ter Brugghen Hugenholtz.

Steenwijk:
Jhr. C. M. Storm van 's Gravesande.

Zwolle:
Mr. J. P. P. baron v. Zuylen van Nyevelt.
Mr. B. W. A. E. baron Sloet tot Oldhuis.

Almelo:
Mr. G. M. van der Linden.
Dr. W. R. baron van Hoëvell.

Deventer:
Mr. J. R. Thorbecke.

Zutphen:
Mr. W. H. Dullert.
W. A. baron Schimmelpenninck van der Oije.

Arnhem:
Mr. Æ. baron Mackay.
Mr. W. baron van Lijnden.

Haarlem:
Mr. J. Heemskerk Bz.

Amsterdam:
S. R. van Franck.
Mr. G. C. J. van Reenen.
Mr. A. J. Duymaer van Twist.
Mr. M. H. Godefroi.
H. Stolte.

Leiden:
P. H. baron Taets van Amerongen tot Natewisch.
Jhr. mr. R. J. Schimmelpenninck.

Gouda:
M. A. F. H. Hoffman.
Jhr. mr. W. M. de Brauw

Delft:
Mr. W. Wintgens.
C. Hoekwater.

Rotterdam:
Mr. A. Hoynck van Papendrecht.
Mr. N. Olivier.

's Gravenhage:
I. P. Delprat.
Jhr. mr. W. T. Gevers Deynoot.

Dordrecht:
Mr. P. A. Sinder.
Mr. J. D. van der Poel.

Gorinchem:
Jhr. mr. P. J. Elout van Soeterwoude.

Middelburg:
Mr. J. J. Slicher van Domburg.
Mr. D. van Eck.

Goes:
Mr. J. J. van Deinse.

Zierikzee:
Mr. S. M. Anemaet.

Nijmegen:
Jhr. J. A. C. A. van Nispen van Sevenaer.
Jhr. G. E. G. C. K. Dommer van Poldersveldt.

Tiel:
Mr. J. M. de Kempenaer.

Amersfoort:
Jhr. mr. H. A. M. v. Asch van Wijck.
Mr. J. F. baron van Reede van Oudtshoorn.

Utrecht:
Mr. N. P. J. Kien.
Mr. E. van Voorthuyzen.

Hoorn:
Jhr. mr. D. van Akerlaken.
Mr. F. A. baron van Hall

Alkmaar:
Mr. K. A. Poortman.
Jhr. mr. C. van Foreest.

Breda:
Mr. K. A. Meeussen.
Mr. L. D. Storm.

Tilburg:
Mr. F. J. Jespers.
Mr. C. C. A. Beens.

Eindhoven:
Mr. A. A. J. Meylink.
Mr. J. B. Bots.

Maastricht:
C. A. baron de Bieberstein Rogalla Zawadsky.
Mr. E. van Wintershoven.

Roermond:
Mr. P. L. de Lom de Berg.
Mr. M. P. H. Strens.

Boxmeer:
Mr. J. B. J. Hengst.

's Bosch:
Mr. J. L. A. Luyben.
Dr. J. H. H. de Poorter

CHINA.

De berigten uit Hongkong loopen tot 28 Septembe. Het nieuws is weinig belangrijk.

Graaf Elgin en baron Gros waren te Shanghae de komst der commissarissen afwachtende, die door het chineesch bestuur benoemd zijn, om de tarieven te regelen, en die, naar men onderstelde, niet voor het begin dezer maand, aldaar zouden aankoomen.

De russische gezant gaat met deze mail naar Europa en de amerikaansche gevolmagtigde is nog in Japan. Er was veel ziekte onder de Europeanen te Hongkong en het doet ons leed, in de lijst der afgestorvenen de namen te zien van vele bekende en hooggeachte personen.

Te Hongkong was de tijding aangekomen, dat, voor de aankomst der geallieerden in Turon baai, een spaansche bisschop, Mrg. Melchior was vermoord geworden, en twee fransche zendelingen waren gevangen genomen. Wij geven hieronder eene proclamatie, die in de *Hongkong Gazette* voorkomt, en welke Turonbaai in staat van blokkade verklaart.

PROCLAMATIE.

Z. Exc. Sir John Bowring (Ridder, enz.), Gevolmagtigde van H. M. enz., enz., heeft van Z. Exc. Monsr. de Bourboulon, minister gevolmagtigde van Zijne Keizerlijke Maj., een officieel berigt ontvangen, waarbij Z. Exc. de blokkade der baai en rivier van Turon, en van de haven van Chang Callao bekend maakt. Hiernevens eene vertaling daarvan, strekkende ter informatie van wie zulks mogt aangaan.

Ik ondergeteekende, schout-bij-nacht, commandant der fransche en spaansche strijdkrachten, belast met het eischen van vergoeding voor het onregt, den franschen en spaanschen besturen aangedaan, en krachtens de magt, mij commandant toekomende,

Verklaar:

dat, van den 1sten September 1858 af, de baai en rivier van Turon, en de haven van Chang Callao geblokkeerd worden, door de zee- en landmagt, onder mijn bevel.

Met elk schip, dat trachten zal deze blokkade te schenden, zal gehandeld worden volgens de internationale wetten en bestaande tractaten tusschen onzijdige natien.

Turon-baai, 1 *September* 1858.

(w. g.) C. Rigault de Genouilly.

Uittreksel uit het dagboek van een nederlandsch zeeofficier in Japan.

(*Vervolg en slot.*)

Den 29sten April, te 9 uren, kwam de landsheer met groot gevolg aan boord, en werden wij aan zijne Hoogheid voorgesteld; wij maakten stoom op en voeren de baai uit, exerceerden met de zeilen en met het geschut; deden een saluut van 21 schoten; onderhielden ons met den landsheer, die zeer minzaam en beleefd was, boden hem eenige sigaren aan, die hij beproefde en goedkeurde, hoewel hij ze wat zwaar vond. Na een verblijf van 4 uren, keerde Z. H. naar *IJamma-Gawee*, waar hij voor zijne gezondheid de baden gebruikte, terug en stoomden wij door naar *Kago-Sima*, de hoofdplaats van *Satama*. Te 5 uren stoomden wij de mouille van *Kago-Sima Binon* binnen.

Uitgestrekte batterijen, van hardsteen opgetrokken en met zwaar geschut bedekt, verdedigden de zeer groote stad van, zoo als wij later vernamen, ongeveer vier maal honderd duizend zielen; nog geene tien minuten ten anker liggende, zagen wij een stoombootje opdagen, dat, zoo als men ons zeide, geheel in deze stad gemaakt was, en dat wij den volgenden dag zouden gaan bezigtigen; op de wallen en kaaijen stonden duzende en duizende menschen het eerste europesche vaartuig te aanschouwen en leverden met hunne bonte kleederen een alleraardigst gezigt op. Weldra begaven wij ons naar den wal en wandelden naar het voor ons bestemde logement. Dit ging evenwel zoo gemakkelijk niet, daar iedereen gaarne van nabij de hollandsche barbaren wilde zien, en hoewel de magt van de japansche ambtenaren groot is, zoodat het aanraken met een waaijer genoeg is, om een hoop volk uit elkander te doen stuiven, zoo werden wij door den verbazenden oploop van menschen toch heen en weer geduwd en gedrongen, en kwamen met horten en stooten in het gebouw aan, dat dadelijk met sloten en boomen werd digt gemaakt. Het huis, waarin wij gelogeerd werden, was van den landsheer en zag er keurig netjes uit; voor en om hetzelve was een japansche tuin met rotsen, dwergboompjes, vijvers met goudvisschen enz.; een kopje allerfijnste japansche thee werd ons ter verwelkoming aangeboden en nu hield het niet op met aanvoer van eten en drinken, vóór en aleer het tijd werd om te gaan slapen.

Reeds vroeg in morgen van den 30sten April, maakten wij dag en begaven ons op weg, om de merkwaardigheden van de stad en omstreken, te zien. De oploop van menschen was nu veel minder dan den vorigen dag, dank zij der zorg van de ambtenaren, en wij wandelden zeer rustig naar de debarcadère, van waar wij naar de fameuse stoomboot werden overgebragt. Het stoombootje was volmaakt gecopieerd naar eene teekening, in de werktuigkunde van *Verdam* voorkomende, en zoude 7 à 8 paardenkracht hebben, indien alles goed stoom- en waterdigt was gemaakt; ook het luchtledig in den Condensor liet veel te wenschen over.

Alleraardigst was toch dat zamenstel, geheel door Japanners gemaakt. Onze officier machinist deed het voorstel, om met het bootje naar *Nagasaki* te varen en het daar na te zien en te verbeteren. Alvorens nu verder te gaan, bezochten wij de nieuw aangelegde en de reeds oude batterijen, de eersten van steen, de laatsten met aarden wallen.

Op de nieuwe stonden nog geene kanonnen, op de oude zeer vele, waaronder zware bijv. bom kanonnen 150 pond, allen, rolpaarden en kanon, zelf in *Kago Sima* gemaakt. Men deed ons bij deze gelegenheid verschillende vragen over het plaatsen van geschut en het maken van bomvrije kazematten en kruidmagazijnen, welke vragen wij zoo goed mogelijk beantwoordden.

Van hier gingen wij met het stoombootje naar een fabriek, op eenigen afstand van *Kago Sima* gelegen, en vonden daar de volgende zaken, die wij werkelijk niet gedacht hadden, in *Japan* te zullen aantreffen; zoo als een vlamoven, een hoogoven met gietplaatsen en kanonboorderij met toebehooren, eene glasblazerij (waarin wij eenige monsters ten geschenke kregen), eene uitgebreide grofsmederij, eene geweermakerij met modellen werkplaats;— wij zagen een in *Japan* gemaakte electro-magnetischen druktelegraaf, keurig netjes, een porseleinfabriek, waarin wij verzocht werden onze namen te schrijven op kopjes en kommetjes, benevens ook eenige teekeningen daarop te schilderen. Een onzer teekende onder anderen, met eene meesterlijke hand, generaal *Blucher*, zoodat het portret van wijlen generaal *Voorwaarts* niet alleen op europesche pijpenkoppen en tabaksdoozen, maar ook op japansche kopjes prijkt. Alle machines werden nog door water gedreven, maar de landsheer had besloten, eene machine te doen maken, omdat het water in den droogen tijd wel eens ontbrak. Na een japansch gastmaal genuttigd te hebben, keerden wij, zeer over onzen togt voldaan, naar *Kago Sima* terug.

Den 1sten Mei stoomden wij, tegen 8 uren, naar de mouille uit en naar *IJamma Gawee* terug, waar wij, na binnen stoomens, het anker lieten vallen. De landsheer kwam nu nog eens aan boord en bezigtigde alles weder op nieuw, deed ons onderscheidene vragen over onze bevindingen te *Kago Sima* en gaf zijn verlangen te kennen, om met de hollandsche officieren op de hollandsche wijze te eten. Aan dat verlangen werd natuurlijk met vreugde voldaan, en weldra zaten wij aan met den landsheer en de beide japansche bevelhebbers. Van het eten en drinken proefde Z. H.; zelfs de boter, waarvan anders de Japanners zulk een afkeer van hebben, beviel hem zeer goed. Aardig was het te zien, hoe Z. H. van tijd tot tijd eenige spijzen in de hand overgaf aan de achter hem op de hurken zittenden hoogen dienaar, die ze met veel complimenten aannam en opat; ook de tolk, aan de andere zijde van hem zittende, deelde in dat voorregt. Nadat het diner was afgeloopen, speelde de commandant eenige aria's op de violoncel en zongen wij, op verzoek en tot groot groot genoegen en verbazing van den landsheer, een hollandsch lied. 's Avonds te 9 uren, scheidden wij zeer voldaan over zijne minzaamheid en beleefdheid.

Den 2den Mei stoomden wij naar *Nagasaki* terug en vonden daar alles bij het oude.

(*Redactie*.)

Sir James Brooke op Bornéo.

Sinds de vorige mail hebben de engelsche, nederlandsche en andere dagbladen dit onderwerp weder, natuurlijk in zeer verschillenden geest, besproken. De *Times* en de engelsche *Economist* schijnen zich luttel om het verdrag van 1824 te bekommeren, dat echter eene *raison d'être* heeft en zal behouden, tenzij men willekeur in de plaats van regt wil stellen.

Die bladen ondersteunen zeer het aanbod, waarmeê sir J. Brooke nu voor den dag is gekomen, om zijn rajahschap aan de engelsche regering over te dragen, tegen zekere som als jaargeld voor zich en zijne erven, met andere woorden Engeland vasten voet op Bornéo, en wel bepaaldelijk te Serawak, te doen erlangen. De genoemde bladen meenen, dat dit zeer wel te rijmen is met het verdrag (dát evenwel juist een *einde* moest maken aan alle vraagstukken): en daarmeê aldus spoedig klaar gekomen, volgen uitroepen over beschaving, menschlievendheid en algemeen handelsbelang. Als de Engelschen Sarawak verlaten, zeggen zij, dan zullen de Nederlanders er zich vestigen.

Wij beginnen met aan te merken: wat kwaad? Maar hoe het zij, de wijze, waarop sir J. Brooke zich aldaar gevestigd heeft, en zich daar nu weder persoonlijk van wil losmaken, geeft ons inziens grooten schijn van waarheid aan hetgeen, bij de inbezitneming van Laboean, met zooveel overtuiging door nederlandsche bladen en tijdschriften betoogd is, dat namelijk die inbezitneming niets anders ten doel had, dan de engelsche magt en invloed op Bornéo en in andere deelen van den Archipel uit te breiden, strijdig voorzeker met den geest van het meergemeld tractaat en met de handelingen der Nederlanders aldaar. Immers wil dat tractaat, in een gezonden zin opgevat en met het oog op de cessiën van grondgebied over en weder gedaan, dat de Engelschen zich zouden ontwikkelen op het vasteland van Azië en de Nederlanders op de eilanden van den Indischen Archipel. Er werd aldus een billijke en verstandige lijn van afbakening getrokken, waardoor een einde moest gemaakt worden aan de geschillen, die sedert meer dan twee eeuwen hadden voortgeduurd en die metterdaad de zaak van beschaving en menschelijkheid in de Oostersche gewesten hadden tegengewerkt.

Het groote argument, dat sommige engelsche bladen gretig aanvatten, is, dat sir J. Brooke de zaak der zeerooverij zoo krachtdadig beteugeld heeft; en daarbij ontbreekt het dan niet aan de zoo dikwerf wederlegde verwijten, alsof Nederland uit onwil of magteloosheid daarin zou zijn achterlijk gebleven. Intusschen verpligt art 5 van het tractaat van 1824 zoowel Engeland als Nederland „in gelijker voege," tot de beteugeling van de zeerooverij in de Indische zeeën werkzaam te zijn. En de geschiedenis ligt open, dat Nederland hierin niet achterlijk is gebleven, dat het groote opofferingen veil heeft gehad, en nog heeft, om het gewenschte doel te bereiken; en Engelschen zelven hebben aan die krachtdadige pogingen onzerzijds, die niet te loochenen zijn, hulde gebragt. Het gebeurde zelfs, dat een engelsch ministerieel blad in der tijd met den meesten lof op de pogingen van Nederland wees, in vergelijking waarvan Engeland zoo goed als niets deed. Ter gelegenheid van de pogingen des heeren Brooke in het Noorden van Bornéo, werd hoog opgegeven van de maatregelen tegen de zeerooverij genomen; doch spoedig daarna volgde de inbezitname van Laboean en de opdragt van het rajahschap van Serawak aan genoemden heer; en toen hoorde men van aanmatigingen in Engeland en te Singapore, om zich op Bornéo uit te breiden, daar de Nederlanders niets deden tot beschaving en bevordering van menschelijkheid op dat eiland, en de engelsche handelsbelangen daar en in andere deelen van den Archipel

zouden verwaarloosd worden. Op den voorgrond dat inbezitname van grond, onder welken titel ook, gene wat bij art. 5 van het tractaat beoogd is, en ige inbezitname tegen de harmonie van het tractaat Wij voegen er bij: dat zoodanige inbezitname ling afsteekt bij het doel van het tractaat, als men de Engelschen op het vasteland van Indië zich, seal verder en verder hebben uitgebreid en aldaar een rijk hebben gesticht, waarop, dat zij in het voorbijgd, de Nederlandsche handel zoo goed als tot niets is d. Men voege er bij, hoe Engeland in Nieuw-Holland mensland (namen die den hollandschen oorsprong van doen kennen) zich mede op eene ontzaggelijke wijze breid, zoo dat men vragen moet, waar het zou heen er de staats- en handelsbelangen van de geheele wereld, eland zich ook in den Indischen Archipel vasten voet keren en zijne magt uitzetten.

d's stelling brengt mede, dat het, zonder eenigen naijEngeland, met de opleiding ter beschaving van de bein den Archipel te vreden is, en kan zijn; het heeft oude veeten afgezworen en, met de grootste, ja welligt toegefelijkheid, aan verlangens van de engelsche zijde leend; het was er steeds op uit, oneenigheid tusschen endheden te voorkomen en het is te hopen, dat de onblik van Britannie's staatslieden van den echten stempel kennen, en zij geen gehoor zullen verleenen aan ongewijten en door tijdelijk belang ingegevene voorstellen, dan tot moeijelijkheden in de toekomst zouden kunnen geven.

twee punten, die van de zijde van eenige engelsche maar al te zeer worden voorbijgezien: als vooreerst de ige pogingen, die door de nederlandsche regering sedert den aangewend, om het licht der beschaving in deze gengs een behoedzamen, maar zekeren weg te ontsteken, dere het groote aandeel, dat de engelsche handel, vooral het tractaat van 1824, bij de ontwikkeling van Indiës en in deze gewesten gehad heeft en bij voortduring bezit. eerste punt betreft, hebben wij in het algemeen slechts op zoo vele scholen voor de inlanders op alle voorname opgerigt, op de zorg voor den zedelijken en stoffelijken g der inlanders, op de werking van het zich meer en preidende zendelinggenootschap, op de tallooze geschrifekendmaking van deze gewesten, hier of in Nederland in verschenen, als vrucht van de onafgebroken bemoeijingen van geleerden, waarvan velen hun ijver voor de weten- en kunsten met het leven hebben moeten bekoopen.

eens tot Bornéo te bepalen, geven wij omtrent het zende- aldaar het volgende:

berigten toch, die wij mogten raadplegen, blijkt, dat de Len der zendelingen, die sedert 23 jaren op Bornéo volijvezaam zijn, langzamerhand vruchten beginnen te dragen. rmassin, de zuidzijde van genoemd eiland, is er sedert e drukpers in werking, inzonderheid in het belang der ak en der scholen onder de Dajaks of inboorlingen, die, door ijers verdrukt en uit hunne woonplaatsen verdreven, door nthoud in de wouden langen tijd in een staat van barheid verkeerden, waarin zij allerlei gruwelen, uit heidenonwetendheid voortgesproten, bedreven. De eerste poginzendelingen in 1838, om onder deze kannibalen door te werden met vergif en dolk geweerd, doch, hoe vele ofmoesten vallen, het bewustzijn van het grootsche hungaf aan deze vrome mannen kracht, om voort te gaan doornige pad; tegenover het moordend staal der heidenen zij hunne wapenen van zachtheid en vriendelijkheid, en wel niet anders, of deze laatste moesten eindelijk over-. Twee zendelingsposten, *Palinkan* en *Bethabara*, nu midden van eene groote beweging, werden opgerigt; de blanke werden alras bekend als hulpvaardige ziekenverzorgers, dgevers en scheidsregters in moeijelijke gevallen, als leers van den arbeid; en, waar zij door deze hoedanigheden op de andere Dajaks verkregen, gebruikten zij dien, om bewegen, hunne kinderen ter schole en ter prediking te . Dikwijls door nieuwsgierigheid gedreven, kwamen volen mede, om het onderwijs der kinderen bij te wonen, en kon men daarvan de gunstige gevolgen in het leven der en bespeuren. De gruwelen der afgoderij verminderden, de en werden zeldzamer, hier en daar ontving een geheel huisden doop. Het gouvernement, door deze uitkomsten verwendde al het mogelijke aan, om het oprigten der scholen te deren, die eerlang door honderde kinderen bezocht werden.

(*Wordt vervolgd*).

Ingezonden Stukken.

DE THANS ZIGTBARE KOMEET.

algemeene belangstelling, die de schoone komeet opgewekt welke sedert den 8sten dezer zich aan den avondhemel veren de waarschijnlijkheid, dat zij bij heldere lucht, nog en tijd met het bloote oog zal kunnen waargenomen worden, het niet ongepast voorkomen eenige regels te wijden aan de ie der verschillende gissingen, waartoe zij aanleiding geheeft.

ds dadelijk na het eerste verschijnen, op den avond van den toen de komeet zich ongemeen prachtig met een staart tien graden lengte voordeed, werd de vraag van verschillende geopperd, of men hier ook *de verwachte komeet* voor had, die, welke in het jaar 1556 verschenen is, en gewoonlijk de eet van Karel V genoemd wordt.

t zal hier noodig zijn te herinneren, dat voor de beide kome-van de jaren 1264 en 1556 reeds in de vorige eeuw door ré Dunthorne en Halley loopbanen waren gevonden, die zoo met der overeenstemden, dat er waarschijnlijkheid bestond, dat beide kometen slechts twee verschijningen van ééne en dee komeet zouden zijn; die dan, indien er tusschen deze twee chijningen slechts één omloop had plaats gehad, een omtijd van bijna 300 jaren hebben zou en omstreeks het jaar 1848 verwacht kon worden. Hadde de omloopstijd eener komeet juist dezelfde grootte, dan ware de dag, waarop de komeet de nieuwe verschijning het digtst bij de zon gelegene punt harer pbaan (het *Perihelium*) bereiken zoude, ligtelijk te vinden; en zou het geval zijn, indien de komeet bij dien omloop, alleen de aantrekkingskracht den zon bestuurd werd. Maar de chillende planeten trekken ieder de komeet ook aan, en het olg daarvan is, dat zij kleine of grootere afwijkingen maakt den zuiveren vorm eener kegelsnede, dien hare loopbaan anders ben zou; — afwijkingen, waaraan men den naam van *Storingen* even heeft. Door die storingen nu verandert de loopbaan van , van grootte, ja van ligging in de ruimte, en ook de omstijd wordt door haren invloed veranderlijk. Om nu te vin-, tegen wanneer de bedoelde komeet dan eigenlijk verwacht moest den, getroostte de heer Bomme te Middelburg zich den ontelijken arbeid, de storingen der planeten op de bedoelde komeet nende het tijdperk van 1264 tot den tegenwoordigen tijd na te en zoo kwam hij tot het resultaat, „dat, ingeval de komeet 1556 identiek is met die van 1264, hare terugkomst tusen de jaren 1853 en 1861 kan verwacht worden."

Daarin was nu echter juist de twijfel gelegen: „ingeval de kovan 1556 identiek is met die van 1264." Het ware wenschegeweest, dat de heer Bomme met alle noodige kritiek dit punt eerst eens nader onderzocht had, daar hij dan waarschijnlijk hetzelfde negatieve resultaat gekomen zou zijn als de heer ok, thans Observator aan de Sterrewacht te Leiden, die de opbaan beider kometen nog eens aan een nieuw onderzoek onderp, en aantoonde, dat indien men aan de komeet van 1264 elfde loopbaan wilde toekennen als aan die van 1556, zij nooit loop aan den hemel gehad kon hebben, dien de chronykrijvers der dertiende eeuw, hoe onvolledig ook in hunne aanzingen, toch bepaaldelijk vermelden. De heer Hoek hield dus identiteit der beide bedoelde kometen voor strijdig met de bekende rnemingen, en het gevolg was dan ook, dat er aan de sterreacht te Leiden geen bijzonder werk gemaakt werd om reeds oeg, naar de aanwijzingen van den heer Bomme, de komeet te zoeken, waartoe onder anderen, volgens eene mededeeling van Babinet, aan de sterrewacht te Parijs, drie assistenten elkander afwisselen. [1])

Maar in de onderstelling, dat het resultaat van het onderzoek van den heer Hoek twijfelachtig is, — indien er nu eens plotseling eene komeet verscheen, die omtrent juist dezelfde baan in de ruimte beschreef, als de komeet van 1556 beschreven heeft, dan zou de waarschijnlijkheid van het vermoeden van Pingré (dat ook thans nog door sterekundigen van naam, als Valz te Marseille en Hind te Londen gedeeld wordt), zeer hebben toegenomen en wij zouden eene komeet voor ons zonnestelsel gewonnen hebben met een omloopstijd van omtrent 300 jaren, wier terugkomst omtrent het jaar 2150 wij met juistheid aan onze nakomelingen zouden kunnen voorspellen.

De eerste avond waarop de komeet zigtbaar was, was reeds voldoende, om omtrent dit punt een beslissend antwoord te geven. De ligging van de loopbaan der komeet van 1556 in de ruimte, is namelijk bekend. Het punt dat de aarde in hare loopbaan om de zon op den 8sten October inneemt, is ook bekend. Verbeeldt men zich de bedoelde loopbaan der komeet door een metaaldraad aangeduid, dan zal die metaaldraad zich natuurlijk, uit dat punt gezien, aan den sterrenhemel projecteren, en een eerste vereischte dus, waaraan eene komeet voldoen moet, om vóór identiek gehouden te kunnen worden met die van 1556, is, dat zij zich ergens op die projectie vertoonen moet. Op den 8sten October nu was de plaats der komeet elf graden van deze projectie af, d. i. omtrent zooveel als 21 maal de schijnbare middellijn der maan bedraagt. Door dit verschil werd het al zeer onwaarschijnlijk, dat wij in de verschenen komeet den voorlooper van den dood van Karel V nog eens begroeten.

Echter zoude misschien voor een verschil van elf graden wel eene oorzaak te vinden zijn; eene onzekerheid in de loopbaan van de komeet van 1556, fouten, dien ten gevolge of onafhankelijk daarvan, in de berekening der storingen begaan, zouden misschien later wel verklaring daarvoor gegeven hebben. Maar een ander kenmerk, dat reeds denzelfden avond de beslissing op de onderwerpelijke vraag kon aangeven, was de *beweging* der komeet. Is de waargenomene komeet de zoogenaamde verwachte, dan moet zij zich aan den hemel in die rigting en met die snelheid bewegen, die de verwachte aan den hemel hebben zoude, indien zij werkelijk op nieuw verschenen ware. Dit nu was geenszins het geval. De komeet van 1556 zou zich in de gegevene omstandigheden dagelijks $\frac{3}{4}$ graad meer naar het westen bewogen hebben, terwijl hare beweging naar het noorden of zuiden naauwelijks van eenige beteekenis zou geweest zijn. Daar nu, ten gevolge van de schijnbare beweging der zon, elke willekeurige ster aan den westelijken hemel den vorigen dag op hetzelfde uur ongeveer een graad hooger staat dan den volgenden, zoude de komeet den vorigen dag op hetzelfde uur $1\frac{3}{4}$ graad, vóór twee dagen $3\frac{1}{2}$ graad, vóór vier dagen 7 graden hooger aan den hemel gestaan hebben en dus veel beter zigtbaar geweest zijn dan den 8sten October, toen zij zich na zons ondergang zeer nabij den horizon ophield. Integendeel was de vorige dagen, voor zoover mij bekend is, niets van de komeet gezien. Eene nadere bevestiging gaf de volgende avond, toen het bleek, dat de komeet zich drie graden naar het oosten en drie graden naar het zuiden bewogen had, en met deze omstandigheid verviel dus geheel en al de mogelijkheid eener identiteit tusschen de thans zigtbare komeet en die van 1556.

(*Wordt vervolgd.*) J. A. C. OUDEMANS.

[1]) Men zie over dit onderzoek van onzen landgenoot twee opstellen van den heer Kaiser in het *Album der Natuur*, November 1856 en February 1857, getiteld: „*Inlichtingen*" — en „*Nadere inlichtingen omtrent de groote komeet, wier verschijning men thans verwacht.*"

Straat Sunda Doorgezeild.

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	VAN.	DATEM	NAAR
October	19 Nederlandsch	Drie Gezusters	G. C. Fischer	Amsterdam	5 Julij	Batavia.
″	20 Engelsch	Montmorency	James Kiddie	Singapore	2 October	Liverpool.
″	— ″	Orbona	Roddam Falder	Glasgow	1 Julij	Singapore en Penang.
″	21 ″	Wagoola	W. Jardine	Manilla	10 September	Hobart Town.
″	22 ″	Challenger	James Billick	Shanghae	9 ″	Londen.
″	— Bremer	Breele	E. Krabb	Soerabaija	12 October	Amsterdam.
″	— Amerikaansch	Telegraph	A. W. Gibs	Batavia	21 ″	Golf van Perzie.
″	23 H. B. M.	Linie schip Sans Pareil	Kapt. t/z. Maquire	Singapore	17 ″	Portsmouth.
″	— Amerikaansch	Thatcher Magoun	Aluf Baftie	Soerabaija	15 ″	Rotterdam.
″	— Hamburg	Lengo	Ossin	Foo-Chow-Foo	20 September	Melbourne.
″	— Amerikaansch	Ocean Rover	Piekering	Batavia	22 October	Mauritius.
″	— Nederl.	Vier Gezusters	J. Bik		12 ″	″
″	24 H. B. M.	fregat Pique	Kapt. t/z. W. E. Nicolson Bt.	Singapore	12 ″	Engeland.
″	25 ″	fregat Nanken	Kapt. t/z. K. Stewart	″	11 ″	″
″	— Amerikaansch	Benefactor	R. S. Coning	Too-Chow-Foo	6 September	New-York.
″	— ″	Emperon	E. Sibbit	Singapore	7 October	New-Orleans.
″	— Zweedsch	Australia	Stromberg.	Batavia	21 ″	Cowes.
″	— Engelsch	Leurence	R. Salmon	Singapore	2 ″	Liverpool.

In lading liggende schepen te *Batavia*.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Alida Maria*	J. de Vries	Japan	Haager & Schuurman.
″	schip	Prins Frederik der Nederlanden*	C. C. de Witt	Samarang en Soerabaija	″
″	bark	Valparaiso*	H. A. Ellerman		″
″	″	Catharina Maria	van der Tak	Tagal	″
″	″	Burgemeester van Reenen .... A. W. F.	v. d. Meer v. Kuffeler	Nederland via Wijnkoopsb.	″
″	″	Adolf van Nassau	T. Meester		Schimmelpenninck & Co.
″	″	Julia*	A. van der Kolff		″
″	″	Cortgene*	P. Dunlop		Reijnst & Vinju.
″	″	Christina en Agatha	Esink	Nederland	Busing, Schröder & Co.
″	″	Alblasserdam	J. 't Hoen		Maclaine, Watson & Co.
″	″	Cornelis Smit*	R. Weidenaar		″
″	″	Susanna en Elisabeth*	C. Ouwehand		″
″	schip	Krimpen a/d. Lek	Ouwehand		″
″	bark	Cheribon*	W. J. Coers		Landberg, Bezoet de Bie & Co.
″	″	Johanna Christina*	J. R. de Boer		″
″	″	Staatsraad van der Houven*	F. Heijmeriks		″
″	″	Johannes Anthonius*	F. Metz		″
″	″	Louis Meijer*	O. Hazewinkel		″
″	schip	President Plate*	J. C. Hartsen		″
″	″	Johannes Lodewijk	A. H. van der Waal		″
″	″	Noord Brabant*	H. R. Bok		″
″	″	President van Rijckevorsel*	C. Vermeij		″
″	″	Voorwaarts*	G. F. Bus		″
″	bark	Souburg*	H. B. L. Evers		″
″	″	Jan van Brakel*	C. Verhey		van Ommeren, Rueb & Co.
″	schip	Vooruit	W. C. Kool		″
″	bark	Willem de Zwijger	B. L. van der Dries		″
″	″	Theodora Mathilda	D. Boelhouwer	Soerabaija	Paine, Stricker & Co.
″	schip	Walvisch	Schut	Samarang	″
″	″	Vijf Gebroeders	G. J. Teensma		B. Kopersmit & Co.
″	″	Neptunus*	P. Schuurman		″
″	brik	Jeannette	Visser	Samarang	″
″	bark	Wilhelmina Lucia*	G. Poolman		″
″	″	Drie Gezusters	Fisscher	Makassar	″
″	″	Vriendentrouw*	Grevelink	Soerabaija	″
″	schip	Nieuw Holland*	Tuk		″
″	bark	Waterloo*	D. Duinker	Patjitan	″
″	″	Karel en Henricus	A. van der Geer		Dümmler & Co.
″	″	Stad Nijmegen			″
″	″	Abel Tasman*	J. R. Rijken		de Weerdt, Ruijl & Co.
″	″	Tagal*	Göbel		″
″	schip	Vier Gezusters	J. Bik	Soerabaija	″
″	″	Albatros	K. P. Haasnoot	Nederland	″
″	bark	Allegonda Jacoba	Deurholtz		J. Cezard & Co.
″	″	Odilia Magaretha	Hazelhoff		″
″	″	Copernicus*	L. Visser	Cheribon	″
″	schip	Admiraal van Kinsbergen	van der Putte		″
″	″	Willem de Eerste	T. J. Niedfeld		″
″	″	Delft*	van Geelkerken		″
″	″	Nova Zembla	A. J. B. Hordijk	Rotterdam	″
″	″	Admiraal de Ruijter	B. Koster	Golf van Perzie	E. Moormann & Co.
Nederl. Ind.	bark	Sara Eleonora*	Hadjie Achmat	Samarang	Cassalette & Co.
″	″	Alnoer*	Said Aijdroes	Samarang	Buijs, Jacobsen & Co.
″	″	Faidool Rachman*	Said Baälie	Samarang	″
″	″	Fathal Nasar*	Said Segaf	Soerabaija	″
″	″	Yoeserin	Said bin Aloewie		″
″	brik	Elmachboelie*	Moh. Saleh		″
″	″	Fathal Hair*	Oemar Drahim		″
″	bark	Oedjong Pandan*	Lim Tikse		″
″	″	Djabier*	Mohamat	Riouw	″
″	″	Atiatoor Rachman*	Koesnin	Samarang	″
″	schoener	Sumatra*	Moesa	Cheribon	″
″	brik	Soedul Barie*	Said bin Salim	Soerabaija	B. J. Jacobs.
″	″	Jocsrool Karim*	Sech Awab Said	Samarang	″
″	″	Eljezer*	Said bin Salim	Samarang	″
″	bark	Ydroesie*	Said Bafagie		″
″	brik	L'Esperance*	S. Valberg	Macasser via Soerabaija	Jacometti & Co.
″	schip	Gertrude*	Söbels	Sumanap	Paine Stricker & Co.
Engelsch	schoener	Alice Marten*	Starres		Hunter, Houghton & Co.
″	brik	Vernon*	Gilbert		″
″	bark	Inconstant*		Singapore	Martin, Dyce & Co.
″	brik	Alert*	Petersen		Metzendorff, Wilmans & Co.
Bremer	bark	Ifland*	Wallace	Holland	Busing, Schröder & Co.
″	schip	Post*	Wiegand	Bremen	C. Bahre & G. Kinder.
″	brik	Clara*	Huneken		″
Fransch	″	Le Cezard*	X. Ros		J. Cezard & Co.
″	″	Jules Cezard*	le Sergeant	Havre	″
″	bark	Confiance	David	Bordeaux via Samarang	E. Moormann & Co.
Zweedsch	bark	Robert Dickson*	R. Hjarpe		Pitcairn, Syme & Co.
″	″	Caren Cecilia*	Bergström		E. Moormann & Co.
″	schip	Wanja*	Söderberg	Zweden	Paine, Stricker & Co.
Hamburg	schoener	Helene*	Range		C. Bahre & G. Kinder.
″	schip	Arracan*	Both		Metzendorff, Wilmans & Co.
″	″	Cesar Godefroy*	Störtenbecker		″
″	″	Neumuhlen*	Heuer	Bangkok	″
Hanover	bark	Luneburg*	Woortman		E. Moormann & Co.
Deensch	schip	Maria Christina*	C. Voss		″

De Particuliere scheenp zijn aangeduid met een*

Aangekomen schepen te *Batavia*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN	GEZAGVOERDER.	VAN		AGENTEN.
October	23 Ned. Indisch	bark	Hosing	Ko Boensing	Riouw	27 Sept.	Gezagvoerder.
″	— ″	″	Oedjong Pandan	Lim Tik	Palembang	6 Oct.	Buijs, Jacobsen & Co.
″	— ″	brik	Awilhair	Sech Baoesier	Padang	26 Sept.	B. J. Jacobs.
″	— Nederlandsch	bark	Jacoba en Christina	J. C. Berk	Probolingo		Haager & Schuurman.
″	24 Ned. Indisch	schoener	Chieftain	J. L de Jonge	Billiton	13 Oct.	Reijnst & Vinja.
″	25 Nederlandsch	bark	Batavier	H. D. Van Wijk	Cheribon	22 ″	Landberg Bezoet de Bie & Co.
″	— ″	schip	Vier Gezusters	J. Bik	Amsterdam	13 Julij	de Weerdt Ruijl & Co.
″	— Bremer	brik	Clara	A. Huneken	Singapore	14 Oct.	C. Bahre & G. Kinder.
″	— Ned. Indisch	bark	IJdroesie	Said Bafagie	Toboalij	19 ″	B. J. Jacobs.
″	— ″	″	Djabier	Mochamat	Biema	29 Sept.	Buijs Jacobsen & Co.
″	— ″	schoener	Clipper	Eschauzier	Tagal	23 Oct.	Hunter Houghton & Co.
″	— ″	brik	Fathal Hair	Oemar Djahim	Bima		Buijs, Jacobsen & Co.
″	— Fransch	schip	Chili No. 2	E. Vue	Samarang		J. Cezard & Co.
″	— Nederlandsch	bark	Postiljon	J. C. van Poll	″	23 Oct.	Dummler & Co.
″	— Ned. Indisch	″	Fathul Barie	Said Habessij	Sumanap	10 Sept.	B. J. Jacobs.
″	— Engelsch	brik	Iscandria	Eaglasham	Calcutta	14 ″	Joachim.
″	26 Ned. Indisch	bark	Oosterling	Walter	Singapore		N. H. M.
″	— Z. M.	stooms.	Gedeh		Soerabaija		
″	— Ned. Indisch	bark	Sagool Hair	Sech Soeman	Cheribon	14 Oct.	Buijs, Jacobsen & Co.
″	— ″	″	Arief Banjermassing	Moh. Saleh	Banjermassing	12 ″	″

Vertrokken schepen van *Batavia*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
October	24	Nederlandsch	schip	Australie	J. F. Stromberg	Nederland
〃	—	〃	〃	Hester Adriana	G. S. van Hees	Samarang en Soerabaija
〃	—	〃	bark	Louise	P. Buijs Jr.	〃
〃	—	〃	〃	Brn. Forstner van Dambenoij	N. Kruijmel	Cheribon
〃	—	〃	〃	Trijntje Fenna	J. F. des Ruelles	Soerabaija
〃	—	Ned. Indisch	〃	Hing Goan	Lim Yoehok	Tagal
〃	—	〃	〃	Banel Gair	Said Asegaf	Singapore
〃	—	〃	stooms.	Batavia	C. C. L. Neijts	Padang via Bencoelen
〃	—	Hamburgsch	schip	Siwa	A. T. Brorsen	Siam
〃	—	Ned. Indisch	bark	Faid Alim	Said Segaf	Kandanghauer
〃	—	〃	brik	Al Osmanie	Sech Bahosoan	Singapore
〃	25	〃	schip	Katroneda	Sarief Abdul Rachman	Soerabaija
〃	—	〃	bark	Thomas	Hadjie Asa-at	Singapore
〃	—	Nederlandsch	〃	Willem Daniel	T. de Meester	Soerabaija
〃	26	Ned. Indisch	stooms.	Palembang	H. J. Roseboom	Singapore
〃	—	〃	〃	Koningin der Nederlanden	E. Lewis	Samarang en Soerabaija
〃	—	Nederlandsch	schip	Gerardus Jacobus	J. J. Kilian	Cheribon
〃	—	Ned. Indisch	〃	Eljoesoer	Said Moh.	Banjermassing
〃	—	Engelsch	schip	Lady Head	Hicks	Singapore
〃	27	Nederlandsch	brik	Louisa	P. F. A. Antusch	Soerabaija
〃	—	〃	bark	Jacoba en Christina	J. C. Berk	Amsterdam
〃	—	〃	〃	Amboina	Rusman	Rotterdam
〃	—	〃	〃	Eersteling	Armstrong	Tjilatjap
〃	—	〃	〃	Johanna Geertruida	Flens	Pamanoekan
〃	—	Ned. Indisch	〃	Hok Seng	Ho Boenting	Soerabaija

Rotterdam, 6 Septemker.

(*Vervolgd van ons vorig N°.*)

AFLOOP *der* **Koffij**-*veiling alhier door de N. H. M. gehouden.*
671,489 bn. *Java,* 31,518 bn. *Padang,* totaal 702,957 bn. Koffij.

No.	Balen.	Cents.			Koopen. Verk.	No.	Balen.	Cents.			Koopen. Verk.
1.	3787	52	@	—	43	19.	2504	35½	@	—	25
2.	2545	50	〃	—	29	20.	101209	32½	〃	—	1016
3.	4565	47	〃	—	55	21.	28961	32	〃	—	304
4.	14089	39	〃	—	151	22.	22209	34	〃	35½	223
5.	18400	35½	〃	37	194	23.	23940	33	〃	—	245
6.	4219	36½	〃	—	42	24.	55725	32	〃	—	581
7.	2182	43½	〃	44½	25	25.	115249	32	〃	—	1173
8.	1922	44½	〃	45½	21	26.	59501	32	〃	—	601
9.	15333	34	a	—	156	27.	30827	31	〃	31½	319
10.	14646	32½	〃	—	145	28.	5926	32½	〃	—	60
11.	5326	39	〃	—	56	29.	12097	33½	〃	—	123
12.	9263	37½	〃	—	94	30.	2683	31	〃	32	30
13.	5563	39	〃	—	60	31.	5236	28	〃	28½	56
14.	4849	36½	〃	—	50	32.	5078	30½	〃	—	51
15.	54165	33	〃	—	553	div.sor.	12217	—	〃	—	138
16.	20568	36½	〃	—	207	BS. D.	26798	—	〃	—	306
17.	6822	33½	〃	—	72	Aanveegs	2008	—	〃	—	31
18.	2545	36½	〃	—	28						

Alles verkocht.

Een overslag omtrent de waarde dezer veiling geeft het volgende resultaat:

43 koop. verk. @ 52 c.	30 koop. verk. @ 31½ c.
29 〃 〃 〃 50 〃	267 〃 〃 〃 39 〃
— 72 dooréén 51.20 c.	194 〃 〃 〃 37½ 〃
55 〃 〃 @ 47 c.	327 〃 〃 〃 36½ 〃
25 〃 〃 〃 44 〃	194 〃 〃 〃 36¼ 〃
31 〃 〃 〃 45 〃	25 〃 〃 〃 35½ 〃
—101 dooréén 45.84 c.	—907 dooréén 37.25 c.
223 koop. verk. @ 34¾ c.	319 koop. verk. @ 31¼ c.
156 〃 〃 〃 34 〃	51 〃 〃 〃 30½ 〃
195 〃 〃 〃 33½ 〃	—5652 dooréén 32.40 c.
798 à 33	56 〃 28.25 c.
1221 〃 〃 〃 32½ 〃	
2659 〃 〃 〃 32 〃	6788 〃 30.42 c.

Indien men nu in doorslag elken koop op 100 bn. rekent en elke baal 60 kilo, krijgt men het cijfer van 40,728,000 Ned. ℔ @ 33.42 c. ℔ ½ kilo, hetgeen in ronde cijfer ruim *f* 27,222,500 bedraagt en wel alleen voor de gemonsterde soorten, de 41,023 bn. div. sor. en BS. zijn hieronder niet begrepen, welke, een middenprijs van 20 c. aannemende, nog ruim *f* 984,500 bedragen.

Sedert de veiling blijft voor verschillende nommers vraag bestaan, terwijl de aanbiedingen gering blijven. Zatnrdag werden de navolgende partic. aanvoeren uit de hand afgedaan. als: ca, 2200 balen *Padang*, per *Marie Therese,* tot34½ c.; en ca. 6100 balen *Java,* tot 31 @ 32½ c., per *Marie Therese* en *Prinses Sophie* en heden ca. 1400 bn. *Java,* per *President Ram,* tot 32 @ 34 c. Voor *Brazil* is de stemming door de op nieuw hoogere berigten van Rio, mede zeer aangenaam en vonden daarin tot verbeterde prijzen eenige omzettingen in de 2de hand plaats.

Arak. De omzettingen gedurende de laatste 14 dagen bestonden in:
100/1 13/2 leggers ex *Rotterdam* aanvoer 1857
50/2 〃 〃 *Nagasaki* van boord
98/1 en 6/2 leggers ex *Rotterdam* aanvoer 1857.
en te Amsterdam:
80/1 〃 〃 *Noord-Holland* van Stokholm aangevoerd.
Voorraad in de 1e. hand 3191/1 97/2 leggers
zeilende............1078/2 〃

Tegen 7 October zijn door de N. H. M. in veiling aangeslagen:
831 bn. *Australische* **Wol,** liggende te Amsterdam.
339 〃 〃 〃 〃 〃 Rotterdam.
2 zakk. 〃 〃 〃 〃 〃
504 bn. *Kaapsche* 〃 〃 〃 Amsterdam.
817 〃 〃 〃 〃 〃 Rotterdam.
40 〃 *Buenos-Ayres* 〃 〃 〃 Amsterdam.
1 〃 〃 〃 〃 〃 Rotterdam.

Van de per *Henriette Maria* van Bombay aangevoerde **Traan** zijn in de vorige maand ca. 800 vat uit de hand afgedaan; de besteede prijs is niet juist bekend geworden.

Kampher zonder handel; *Japansche* wordt te vergeefsch @ 40 cts. aangeboden. **Tamarinde.** Van het partijtje per *Prins Veldmaarschalk* gearriveerd, is het goed geconserveerde gedeelte @ *f* 10 in veiling verkocht. **Cubeben** meer gevraagd en hetgeen voorkwam, ca. 6000 k°., werd @ 69 cts. verkocht. De voorraad is geheel opgeruimd. *Chin.* **Kaneel** flaauw en tot de laatste veilingsprijs van 63 c. is terug te bekomen. **Cassia Lignea Vera** blijft steeds weinig aftrek vinden; van de 540 pakk. gewone grijze, 26 Aug. geveild, zijn 100 pakk. @ 12½ cts. verkocht. Het overige blijft tot dien prijs aan de markt. Krachtige goed smakende geele kan 28 @ 30 cts. bedingen; wordt op 33 cts. gehouden.

Staranys iets meer gevraagd en zoude 45 cts, kunnen opbrengen. **Oleum Cajaputi** kan niet meer dan 160 cts. bedingen. **Oleum Anisi Stellati** met meer kooplust, tot *f* 5 @ *f* 5½ zoude te verkoopen zijn. **Geconfijte Gember.** Het opgehoudene uit de veiling 11 Aug. gaat slepende van de hand tot opgehouden prijs. Er zijn op nieuw 100 kisten mooije kwaliteit gearriveerd, die 10 dezer geveild worden. *Japansche* **Was** verbeterde zich in prijs: voor sortering A werd *f* 39, voor B *f* 36, voor C *f* 33 betaald. Er zijn groote aanvoeren op de komst. **Gum Elasticum** was tot betere prijs te plaatsen, onderscheidene afdoeningen hadden plaats; prima bragt *f* 47 op, secunda van *f* 40 tot *f* 43, prima blijft tot genoemde prijs te koop, secunda wordt op *f* 44 @ *f* 45 gehouden. De voorraad is klein. **Gutta Percha,** mooije kwaliteit is niet voorhande., zoude tot goede prijs te verkoopen zijn. **Gum Damar** bedong 29 cts. waartoe intusschen te koop blijft.

Bindrotting blijft gevraagd en is coulant te verkoopen. Afgedaan werden 1988 bossen per *Joan* en 6440 bossen per *Maria Theresia.* De voorraad bij N. H. M. in alle havens bedraagd heden 92,560 bossen en bij particulieren alhier 7254 bossen.

Amsterdam, 8 September.

Voor particulicre aanvoeren van *Padang-* en *Java*-**Koffij** worden evenredig dezelfde prijzen besteed.

Suiker rijzende. Onze voornaamste Raffinadeurs-Contracten oplevering van Mélis tot medio Dec. gesloten hebbende, hebben geen voorraad van *geraffineerde* noch van *ruwe* Suiker.

De op den 20sten dezer te houden veiling van ruwe suiker zal dan ook *f* 1 @ *f* 1½ boven de prijs der Julij-veiling loopen.

Van **Rijst** is de markt te Londen en hier goed voorzien. Valt de aardappelen-oogst volgens verwachting goed uit. alsdan zullen de prijzen van Rijst voor het Voorjaar geene rijzing ondervinden.

Van *Java*-**Thee** zal op 14 Oct. a. s. eene veiling door de N. H. M. alhier gehouden worden. Duitschland prefereerd de *Chinesche* Thee.

Voor *O. I. Runder Buffel*-**Huiden** worden betere prijzen besteed.

Indigo verkeert in gunstige stemming. In de gisteren gehoudene veiling van *Java*-**Tabak** zijn doorgaans goede prijzen besteed geworden.

Banca **Tin** iets boven veilingsprijs te koop.

De in veiling komende **Specerijen, Indigo** en **Cochenillé** zullen goede prijzen opleveren.

Er bestaat geen voorraad in handen van particulieren.

Gom d'Amar zonder kooplust.

Arak goed van de hand gaande.

Ruwe en geraff. **Suiker** wordt heden *f* 1 hooger gehouden.

Koffij zeer vast.

MARKTPRIJZEN.

te Batavia, den 27 October 1858.

Koffij, Java *f* 30,—
——— Padang *f* 30,50
Rijst, Indramaijoe met zakken, *f* 200,—
——— witte Batavia 1ste kwaliteit, *f* 130,— @ *f* 150,—
——— 〃 〃 2de 〃 *f* 110,— @ *f* 125,—
——— Carga *f* 95.— @ *f* 100,—
Suiker, witte N°. 16 *f* 18.—
Arak, *f* 50,—
Wisselkoers op Holland pari.
〃 op Engeland, *f* 11,50

te Samarang, den 22 October 1858.

Koffij, *f* 30,— afgedaan en geboden.
Suiker, N°. 16. *f* 18.— geboden.
Indigo, *f* 4,30 prima qual. afgedaan.
Koe-huiden, *f* 50.— @ *f* 52.— ℔ kodie op levering geboden zonder voorraad.
Buffel-huiden, *f* 50,— @ *f* 52,— ℔ kodie Idem. id id. id.
Staart Peper, *f* 52,— oogst opgeruimd
Rijst ordinair wit, *f* 125.— @ *f* 130,— ℔ k. à 28 picol. zond. zak.
〃 carga 〃 〃 105.— @ *f* 110,— idem.
Klapper Olie *f* 16.—
Katjang 〃 *f* 15,—
Rotting *f* 8,50 @ *f* 9,— voor Bandjermassing.
Kadjang Matten, *f* 10.—
Wisselkoers op Holland 6/m. dato @ pari.

te Soerabaija, den 16 October 1858.

Suiker N°. 16 ℔ picol *f* 17.50
Koffij ℔ picol, *f* 30,—
Rijst, (carga) ℔ koyang *f* 135,— @ *f* 150,—
〃 (witte) 〃 〃 *f* 110,— @ *f* 120,—
Koehuiden ℔ 100 stuks, *f* 200.— @ *f* 250.—
Arak. ℔ legger, *f* 50.—
Klapper olie ℔ picol, *f* 17,—
Wisselkoers, pari.
Rotting, *f* 8,— @ *f* 8.50

te Pasoeroean, 13den October 1858.

Suiker N°. 16, *f* 17,— @ *f* 17,50
Rijst, (witte) ℔ koyang *f* 150,—
Id. (carga) 〃 〃 〃 130,—
Olie, (klapper) 〃 pic. 〃 19—
Id. (katjang) 〃 〃 〃 17,—
Wisselkoers, @ 99 %.

Den 20den October, waren in de Gouvernements Pakhuizen afgeleverd uit den oogst van 1858.

Van de Fabriek.	*Gouv. levering* Picols Suiker			*vrije beschikking,*
Wangoon Redjo.	9,828–34		b.	
Ardjosarie.	9,357–57			
Ardie Redjo.	10,297–52		b.	
Yosowilangoon.	6,518–02		b.	
De Hoop.	6,908–03			
Djacatra Oost.	8,885–20		b.	
De Onderneming.	11,050–06	a.		3,578–13
Wonoredjo.	7,815–13			
Kloerahan.	10,304–01	a.		6,709–93
De Goede Hoop.	6,860–15	a.		7,358–60
Gaijam.	8,404–07			
Becassie Oost.	7,884–40	a.		4,588–72
Dankbaarheid.	6,553–68		b.	
Soekoredjo.	7,500–11	a.	b.	6,942–21
Kawisredjo.	9,676–36		b.	
Sarieredjo.	3,000–32	a.	b.	3,631–89
Pleret.	10,272–13		b.	2.462–58
Te zamen	141,115–10 pic. Suiker.			40,272–06
	126,516–52 〃 Koffij.			

N. B. van de fabrieken met *a.* geteekend is de Gouv. levering afgeloopen, die met *b.* geteekend hebben afgemalen.

Restant Producten in 's Lands Pakhuizen, te Pasoeroean, den 20den October 1858.

85,159-07 pic. Suiker. oogst 1858.
104,637-52 〃 Koffij. 〃 1858.

HANDELSBERIGTEN.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den 6 tot en met den 8 October* 1858.

Aanvoer.

Van Glasgow par Eng. schip *Patrioless,* gez. Russell, agt. Pitcairn, Syme en co.

20 bn. manufact., 1 kt. do. 472 coll. do. 8201 stav. ijzer, 200 bund. do. 65 coll. touwwerk. *Agenten.*
8 coll. vilt. *Order.*
18 coll. glaswerk, 160 do. manufact. *Adam en co.*
389 coll. manufact., 150 md. aardewerk. *Martin, Dyce en co.*
11 coll. manufact. *Burt, Myrtle en co.*
10 coll. manufact. *Borneo Company Limited.*
16 coll. manufact. *Pandel en Stiehaus.*

Van Liverpool per Eng. schip *John Bibby,* gez. Cares, agt. Pitcairn, Syme en co.

27 ps. ijzeren pannen, 89 bund. ijzer, 384 coll. manufact. *Burt, Myrtle en co.*
270 coll. manufact., 13 kn. do. 2 coll. kramerijen, 17 kn. koper, 700 do. zeep, 1221 bund. ijzer, 8053 stav. do. 250 md. aardewerk, 10 vs. spijkers. *Tolson, Hunt en co.*
30 coll. manufact., 12 do. glaswerk en lampen. *E. Moormann en co.*
15 coll. manufact., 20 ankers, 8 kettingen, 800 bund. ijzer, 300 ps. ijzerwerk 9 coll. do. *Martin, Dyce en co.*
6 coll. manufact. *Maclaine, Watson en co.*
32 coll. manufact. *Morgan, Melbourn en co.*
21 coll. manufact. *Adam en co.*
2 coll. manufact. *Gumprich en Strauss.*
4 coll. manufact., 18 do. glaswerk en lampen. *John Pryce en co.*
313 coll. manufact. *Borneo Company Limited.*
4 vn. ijzerwerk. *Abeelen, Dennison en co.*

Van Nederland per Ned. schip *Deligentia,* gez. Bentveld, agt. J. Cezard en co.

47520 ℔ steenkolen, 92 vn. meel, 250 kn. wijn, 1 do. zilverwerk, 35 led. leggers. *Agenten.*
1500 keld. genever. *Busing, Schröder en co.*
1 kt. provisien *L. Platon.*
50 kn. theelood. *Tiedeman en van Kerchem.*
50 vn. cement. *Poublon.*
2053 stav. ijzer, 8 kn. manufact. *Metzendorff, Wilmans en co.*
50 kn. glazen pannen. *Engelhard en co.*
4 kn. manufact. *Pandel en Stiehaus,*
5 kn. manufact. *Gumprich en Strauss.*
1 kt. kramerijen. *Andreas en co.*
79 kn. metaal en metaalwerk, 60 do. ijzerwerk, 2 do. tinwerk. *Jacometti en co.*
432 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*
214284 ℔ gietijzer, 170 bn. zakken, 100 vs. kop. munt, 10 do. zilv. do. *N. H. M.*
1 kt. schilderijen. *Gezagvoerder.*

Voor Samarang.

1 kt. percussions.

Van Soerabaija en Sumanap per Ned. bark *Metalen Kruis,* gez. Zuurdeeg, agt. Schimmelpenninck en co.

1 kt. bier. *Aan boord gebleven lading van Nederland.*
145 koij. zout. *Order.*

Van Nederland per Ned. bark *Ardjoeno,* gez. Rapp, agt. Haager en Schuurman.

99 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*
23 bn. zakken, 25 kn. wijn, 1 pak gemunt goud, 1 kt. manufact. *Agenten.*
160 kn. manufact., 100 vn. meel, 40 coll. provisien. *Paine, Stricker en co.*
5 kn. meubelen. *Gebr. Roselje en co.*
53 md. min. water, 31 coll. verfwaren, 225 vs. boter, 60 ks. kaas, 24 do. wijn. *Order.*
1 kt. kleedingstukken. ....
88 coll. manufact. *E. Moormann en co.*
75 vn. bier. *Landberg, Bezoet de Bie en co,*
1 pak gemunt goud. *Tiedeman en van Kerchem.*
7 kn. provisien. *Serlé.*
3 kn. medicijnen. *Göring en co.*
2 bn. dekens. *van Ommeren, Rueb en co.*
50 ks. kaas. *B. Kopersmit en co.*
7 coll. diversen. *Walen.*

Voor Samarang.

25 kn. wijn, 15 do. koopmanschapp., 50 md. min. water.

Van Samarang per Bremer schip *Humboldt,* gez. Schierenberg, agt. C. Bahre en G. Kinder.

300 pic. rotting, 1465 do. rijst, 28 do. gomelastiek, 3786 do. suiker. *Lading bestemd voor Nederland.*

Van Amsterdam per Ned. schip *Louisa Kroonp. van Zweden,* gez. van der Linden, agt. B. Kopersmit en co.

100 vn. bier, 50 keld. lijnolie, 25 led. leggers. *J. Cezard en co.*
2 kn. manufact. *Pandel en Stiehaus.*
10 kn. manufact. *Borneo Company Limited.*
20 vs. meel, 1 kt. provisien. *Gumprich en Strauss.*
10 kn. schilderijen. *John Pryce en co.*
5 kn. manufact. *Busing, Schröder en co.*
2 kn. boeken. *H. M. van Dorp.*
200 vs. boter, 5 coll. manufact. *T. Crone, van der Beek en co.*
1 kt. papier, 6 do. manufact. *Schimmelpenninck en co.*
199 coll. manufact. *E. Moormann en co.*
40 vs. boter, 125 ks. kaas, 25 hammen, 24/m. steenen. *Order.*
27 coll. provisien. *Ruyl, Cramer en co.*
100/m. steenen, 10 vs. zilv. munt. *Gouvernement.*

Van Engeland per Eng. bark *Inconstant,* gez. Willeston, agt. Martin, Dyce en co.

8528 stav. ijzer, 1 kabel, 60 ankers, 48 coll. ijzerwerk, 751 coll. manuf *Agenten.*
164 coll. manufact. *Pitcairn, Syme en co.*
85 coll. kruid. 24 coll. manufact. *Borneo Company Limited.*
17 coll. manufact. *Adam en co.*
2 coll. diversen. *van Slooten, Morgan en co.*
5 coll. manufact., 3 do. lastings, 49 do. koopmanschapp. *Burt, Myr*
17 coll. manufact. *Busing, Schröder en co.*
147 coll. manufact., 1 vt. brandy. *Morgan, Melbourn en co.*
10 vn. manufact. *Pandel en Stiehaus.*
100 vn. spijkers, 5 do. kramerijen. *Tolson, Hunt en co.*
19 vn. manufact. *Order.*
5 vn. manufact., 8 kn. kruid, 66 coll. koopmanschapp. *Voor Singapore.*
3 kn. tuigen, 1 do. geweren. *Adam en co.*

Uitvoer.

Naar Samarang per N. I. bark *Fathool Moebarak,* gez. Kassam

160 vs. loodwit, 50 keld. lijnolie. *Dümmler en co.*
100 vs. loodwit. *Heggenson.*
6 bn. drills, 12 pic. was. *Sech Moh. bin Alie Jebedie.*
150 keld. genever. *Reijnst en Vinju.*
15 kn. cambrics. *Sech Achmat Jowas.*
10 kn. wijn, 2 pic. platen ijzer. *B. van Leeuwen en co.*
5 kn. slendangs, 13 do. cambrics, 4 do. jaconets. *Pitcairn, Syme en co.*
20 bn. zakken, 1 weegschaal, 1 kt. lampen. *Buijs, Jacobsen en co.*
20 zakk. salpeter, 1 bl. tapijten. uit entrep. *Senaal Abidien.*
2/m. vuurvaste steenen. *Jacometti en co.*
24 kn. lavender. *L. Platon.*
6 vn. cognac. *Adrian.*
149 vs. spijkers, 25 pic. ijzer. *Gasper en co.*
200 kn. Jap. was, 8 do. madapoll., 3 do. mousselines. *Said Aloewie Ata*
5 kn. naaigaren, 1 do. shirtings, 5 do. jaconets, 1 do. beschuiten. *B*
Limited.

Naar Soerabaija per Ned. schip *Everdina Elisabeth,* gez. Tonje agt. van Ommeren, Rueb en co.

630 tonn. steenkolen, 4 kn. diversen. *Agenten.*
6 kn. bier, 1 do. provisien. *John Pryce en co.*

Naar Nederland via Soerabaija per Ned. bark *Ulijsses,* gez. Scho agt. Haager en Schuurman.

200 pic. rotting. *N. H. M.*

Naar Macasser per Eng. bark *Ellen,* gez. Bing, agt. van Slooten, Morgan en co.

kn. doeken, 4 do. sarongs. uit entrep. *N. H. M.*
7 kn. champagne, 150 do. cognac, 100 keld. genever, 25 doz. siropen, lavender, 13 ks. bitter. uit entrep. *Cassalette en co.*
100 keld. genever. uit entrep. *Haager en Schuurman.*
10 kn. gedr. katoen, 208 keld. arak. uit entrep. *Adam en co.*
39 keld. arak, 30 md. min. water, 1 kt. jaconets, 1 do. spijkers, 26 3 do. koek. *T. Crone, van der Beek en co.*

Naar Nederland via Cheribon per Ned. bark *Geertje en Maria,* gez. Boursse Wils, agt. de Weerdt, Ruijl en co.

26 bn. zakken, 3 do. garen. *van Ommeren, Rueb en co.*
8 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*
351 pic. tin, 125 do. rotting. *N. H. M.*

Naar New-York per Amerik. schip *Isaac Walton,* gez. Wandle, agt. Maclaine, Watson en co.

320 bn. gambier, 40 vn. verf, 370 ks. thee, 3500 pic. sapanhout, stroozakken. *Aan boord gebleven lading.*
3 vn, vleesch, 125 pic. rotting, 2350 do. koffij. *Fraser, Eaton en co.*
44 pic. koffij. *McNeill en co.*
20 pic. notenmuskaat, 54 do. witte peper, 185 do. gomelastiek, 690 do. 985 do. rotting. *Agenten.*

Naar Cheribon per N. I. bark *Djelanie,* gez. Said Moh. bin Ali

f 5000 zilv. munt, 8 corg. houtwerk. *Aan boord gebleven lading.*
f 5000 zilv. munt. *Gezagvoerder.*

Naar Mauritius via Cocos Eilanden per Eng. bark *J. C. Ross,* gez. Ballard agt. Adam en co.

1402 pic. rijst, 5 do. suiker, 1 kn. stroohoeden, 100 do. brandy, 2 vn. *Agenten.*

Naar de Lampongs per N. I. bark *Cheribon Packet,* gez. Massing

4 kanonnen, 276 zakk. padie, 455 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*
25 keld. genever. 1 kt. wijn, 2 do. bier, 1 do. cognac en bitter, 1 do. *van der Meulen en co.*

Naar Nederland via Soerabaija per Ned. schip *Isaac da Costa,* gez. Lösschen, agt. Morgan, Melbourn en co.

300 pic. rotting. *N. H. M.*

Naar Soerabaija per Ned. schip *Reinhard,* gez. Sprenkel, agt. Schimmelpenninck en co.

10 v. guano, 25 bn. drills. *Dümmler en co.*
1 kt. houtwerk, 2 hammen, 2 ks. regaal. *B. Kopersmit en co.*
30 kn. ongebl. katoen, 32 bn. drills, 25 kn. shirtings, 8 bn. dekens, ijzer, 40 boss. bindijzer, 284 keld. lijnolie, 9 kn. calicots, 6 led. vaten *melpenninck en co.*
1 kt. regaal, 1 kagchel. *Reijnst en Vinju.*

Naar Nederland via Cheribon per Ned. bark *Orion,* gez. Berghout, agt. B. Kopersmit en co.

250 pic. rotting. *N. H. M.*

Naar Nederland via Soerabaija per Ned. schip *Duinsland,* gez. Viersma, agt. Maclaine, Watson en co.

75 ps. hammen. *Aan boord gebleven lading.*
125 pic. rotting. *N. H. M.*

Naar Samarang per N. I. bark *Wilhelmina Cox,* gez. Deibel, agt. Cassalette en co.

30 led. leggers, 500 pic. ijzer, 5 kn. cotonetten, 2 do. ginghams, 1 do. 1 pak monsters. *E. Moormann en co.*
999 pic. ijzer, 1 kt. sarongs. *Busing, Schröder en co.*
68 kn. wijn, 10/m. Man. sigaren. *van Ommeren, Rueb en co.*
5 kn. lampen, 4 do. schilderijen, 2 do. porcelein, 2 do. tapijten, 1 do. ken, 1 do. etagére voorwerpen, 1 do. glaswerk, 1 do. koffij kannen lamp. ballons, 2 do. kinder hoedjes, 8 do. provisien, 4 do. suiker keukengereedschapp., 26 do. wijn, 4 do. siropen, 12 vs. worst, 4 do. vruchten, 5 do. zuur, 2 do. spiegels, 1 do. tricot, 4 do. banket matten. *B. J. Leon.*
3 kn. speelgoed. *Feltkamp, Mispelblom en co.*
1 kt. borstelwerk, 12 coll. verf, 1 vt. lijnolie. *Landberg, Bezoet de Bie*
1 kt. diversen, 2 do. josteeks, 25 vs. boter, 3 pakk. parfumerien, 2 derijen, 1 do. porcelein, 1 do. koffers, 2 do. absijnthe, 3 do. 1 do. mosterd, 5 do. wijn, 10 do. cognac, 1 vt. hagel, 5 kn. doz. bezems, 1 kt. lampen, 4 coll. porcelein, 1 kt. kramerijen, 1 werk, 1 do. hoeden, 1 do. lakwerk, 3 do. siropen, 9 coll. diversen.
1 kt. rozijnen, 1 do. amandelen, 1 do. klokken, 1 do. glas, 1 zak coll. diversen, 2 doozen modewaren, 2 md. azijn, 1 kast, 1 kt. 1 do. porcelein, 1 do. lampen, 2 do. glaswerk, 25 keld. genever, 50 do. boter, 40 kn. wijn, 1 bl. laken, 9 kn. rhijnwijn, 15 do. 8 md. do. 2 do. azijn, 1 brandkast. *Landberg, Bezoet de Bie en co.*
2 bn. vilt, 1 bt. spijkers. *Adam en co.*
1 kt. zilverwerk. *Reynst en Vinju.*

Naar Nederland via Soerabaija per Ned. bark *Jan van Hoorn,* gez. Mols, agt. B. Kopersmit en co.

125 pic. rotting. *N. H. M.*

Naar Nederland via Samarang per Ned. bark *Doelwijk,* gez. Swart, agt. B. Kopersmit en co.

1 partij steenkolen. *Aan boord gebleven lading.*
150 pic. rotting. *Agenten.*

Naar Nederland via Wijnkoopersbaai per Ned. bark *Henriette Elisa* gez. Meijboom. agt. B. Kopersmit en co.

125 pic. rotting. *N. H. M.*

Naar Indramaijoe per Ned. bark *Jansen,* gez. Mimmix, agt. B. Kopersmit en co.

125 pic. rotting. *O. I. M. v. Adm. en L.*

Naar Manilla per Eng. bark *Oxus,* gez. Wallace, agt. Busing, Schröder en co.

12417 pic. rijst, 371 do. rotting. *Agenten.*

Naar Nederland via Soerabaija per Ned. schip *Prof. Suringar,* gez. Sneltjes, agt. Landberg, Bezoet de Bie en co.

50 pic. rotting. *N. H. M.*
4 vn. vleesch, 4 do. spek, 7 do. boter, 4 ps. zeilen, 4 roll. zeildoek erwten. *Agenten.*

Naar Borneo's Westkust per N. I. stoomb. *Batavia,* gez. Bosch agt. W. Cores de Vries.

12 kn. wijn, 6 do. brandy, 10 do. cognac, 7 md. min. water, 100 ver, 121 md. afget. bier, 2 kn. teneriffe wijn, 1 do. bitter, 6 do. 1 do. punch, 2 do. siropen, 7 provisien. uit entrep. *van der Meulen*
6 kannonnen, 42 granaten, 34 coll. artill. goederen, 2 coll. do. *Gouvernement*
10 boss. bandijzer, 1 wiel, 500 sigaren, 1 rol ijzergaas, 1 md. aardew tross. touw, 1 pak diversen. uit entrep. *Reynst en Vinju.*
2 kn. wijn, 3 vs. boter, 3 md. min. water. uit entrep. *Agenten.*
1 kt. regaal. *E. Moormann en co.*
45 md. bier, 5 do. rum, 8 do. rhijnwijn, 10 do. madera, 11 do. 12 ks. wijn, 6 do. brandy, 10 do. likeur, 5 do. absenthe, 5 do. 3 vn. wijn, 3 do. azijn. *van den Biesen en Modderman.*

Vertrokken Passagiers van Batavia

van den 23sten tot en met den 26sten October 1858.

Met de Ned. Ind. bark Banil Gair, kapt. Said Aloewie Asegaf, 1 ders naar Singapore

Met de Ned. Ind. bark Thomas, kapt. Hadjie Asa-at, 107 Inlanders Singapore.

Met het Ned. Ind. Stoomschip Batavia, kapt. C. C. L. Neijts, E. pen en bannelingen naar Padang en Bencoelen.

Met de Ned. bark Willem Daniel, kapt. T. de Meester, de heer Soerabaija.

Met het Ned. Ind. Stoomschip Palembang, kapt. H. J. Roseboom, Schwabe en Echtg, Campbell, Brown, Paton, Zanthuis, Beradale, Campbell Baldwin, Wilbank Crewe, benevens Z. M. troepen, zen en bannelingen naar Singapore via Muntok en Riouw.

GEDRUKT BIJ H. M. VAN DORP TE BATAVIA.